

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) voor het vijfde leerjaar VWO

Gymnasium en Atheneum

vanaf cursus 2025-2026

september 2025

Programma van Toetsing en Afsluiting VWO 5

voorwoord		3
hoofdstuk 1	Periode-indeling	4
hoofdstuk 2	Rooster en lesuren	5
hoofdstuk 3	Algemene regels	6
	Inleiding	6
	A. Bevorderingscriteria	6
	B. Vaststellen eindcijfer overgang	7
	C. Als bevorderen niet lukt	7
	D. Herkansen en inhalen van toetsen	8
	E. Verspelen van herkansingen	9
	F. Profielverandering en overstappen	10
	G. Onregelmatigheden	10
	H. Bezwaar en beroep	11
	I. Richtlijnen voor niet-begeleide zelfstudie	11
	J. Regels voor studieverlof	12
	K. Buitenschoolse activiteiten	13
	L. tenslotte	13
hoofdstuk 4	Maatwerk	13
bijlage 1	PTA's per vak	14 e.v.
bijlage 2	loopbaanoriëntatie	
bijlage 3	slaag- zakcriteria	
bijlage 4	toetsinstructie	
bijlage 5	Q&A inhalen en herkansen van toetsen	
bijlage 6	Q&A lichamelijke opvoeding in de bovenbouw	

Voorwoord

Aan de leerlingen van VWO 5 schooljaar 2025-2026

Je vervolgt dit jaar je weg in het VWO met als doel in 2026 het atheneum- of gymnasiumdiploma te halen.

Je hebt vorig jaar gekozen voor één van de volgende **profielen**:

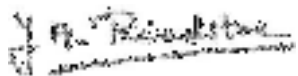
**Cultuur en Maatschappij; Economie
en Maatschappij; Natuur en
Gezondheid;**

Natuur en Techniek.

Naast de **profielvakken** volg je de verplichte vakken in het *Gemeenschappelijk Deel* en heb je één vak gekozen als *keuze-examenvak*.
In dit document, het **Programma van Toetsing en Afsluiting** staan algemene regels over hoe we werken en zijn alle toetsen per vak weergegeven.

Voor vragen over het PTA en de bovenbouw VWO kun je altijd terecht bij je mentor en bij de mw. José van der Lijke, leerlingenbegeleider en decaan VWO bovenbouw.

Namens je docenten wens ik je veel succes met de voortzetting van je studie in de bovenbouw van het VWO.

Janette Riedstra
teamleider HAVO en VWO bovenbouw

LET OP: *Je ontvangt het PTA als pdf-bestand in je RSG-mailbox van Gmail.*

Hoofdstuk 1 Periode-indeling

Dit schooljaar is verdeeld in 4 periodes.

- a. De **eerste lesperiode** start op maandag 25 augustus 2025 (week 35)
- b. De **tweede lesperiode** start op maandag 10 november 2025 (week 46)
- c. De **derde lesperiode** start op maandag 19 januari 2026 (week 4)
- d. De **vierde lesperiode** start op maandag 23 maart 2026 (week 14)

Toetsen worden afgenomen tijdens de reguliere lessen en in toetsweken aan het einde van elke periode. Enkele gecoördineerde toetsen worden buiten de toetsweek gepland.

In het schooljaar 2025-2026 zijn de toetsweken als volgt vastgesteld		
toetsperiode 1	Wk 45	maandag 3 november t/m vrijdag 7 november
toetsperiode 2	Wk 03	maandag 12 januari t/m vrijdag 16 januari
toetsperiode 3	Wk 12+13	woensdag 18 maart t/m dinsdag 24 maart
toetsperiode 4	Wk 24	maandag 8 juni t/m vrijdag 12 juni

De **toetsroosters** voor de toetsweken worden vier weken voor de aanvang van de toetsen op de website van de RSG geplaatst.

Voorafgaand aan de toetsweken zijn er "**toetsvrije dagen**", korte periodes waarin geen toetsen mogen worden afgenomen en waarin geen werkstukken e.d. hoeven te worden ingeleverd.

In het schooljaar 2025-2026 zijn de toetsvrije dagen als volgt vastgesteld	
Wk 44	maandag 27 oktober t/m vrijdag 31 oktober
Wk 02	maandag 5 januari t/m vrijdag 9 januari
Wk 11	maandag 9 maart t/m vrijdag 13 maart
Wk 23	dinsdag 1 juni t/m vrijdag 5 juni

Via **Magister** kunnen jij en je ouders altijd de actuele stand van zaken bekijken wat betreft je studieresultaten.

Aan het einde van het jaar ontvang je een eindrapportage.

In **week 42** staan de meerdaagse excursies gepland en in **week 51** (de week voor de kerstvakantie) worden op enkele dagen bijzondere activiteiten georganiseerd.

Hoofdstuk 2 Rooster en lesuren

Je lesrooster loopt van maandag t/m vrijdag. Het kan een enkele keer voorkomen dat je een vak hebt gekozen dat tegelijkertijd met een ander vak op het lesrooster staat. In dat geval zul je met betrokken docenten en de teamleider moeten zoeken naar een passende oplossing. Zeker bij het volgen van extra vakken kan dit het geval zijn en is volledige inroostering niet gegarandeerd.

Doordat slechts een deel van de lessen in "stamklassen" wordt gevolgd en het andere deel in "clusterklassen" is het niet mogelijk de roosters helemaal gesloten te krijgen.

Anders gezegd: er zullen in de bovenbouw tussenuren zijn, die je kunt gebruiken voor het werken aan je studieprogramma. Alles wat op school gerealiseerd kan worden, hoeft thuis niet meer te worden gedaan.

N.B. Zelfstandig werken kan worden gedaan in vrije lokalen, de mediatheek, de bovenbouwkantine en de computerlokalen.

Het lesrooster start 's ochtends om 08.15 uur met een i-uur, dat vooral bedoeld is voor individuele studieondersteuning bij de vakken.

Op de **donderdagmiddag** staat in je rooster voor het 8^e en 9^e uur 'activiteiten' ingeroosterd. Die tijden gaan we gebruiken voor o.m. (inhaal)toetsen, voorlichtingen, studietrainingen, extra vakondersteuning, e.d. Je hoort tijdig welke donderdagmiddagen worden gebruikt.

Verder volg je in de loop van het jaar diverse **niet-lesgebonden activiteiten**, zoals een sportdag bij LO en de verplichte excursies die horen bij b.v. de vakken LTC, GTC, CKV en kunst (tekenen en handvaardigheid).

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Inleiding

In het vierde leerjaar begint de opbouw van het examendossier (= schoolexamen) en deze opbouw wordt voortgezet in het vijfde en zesde leerjaar. Bij dit proces horen wettelijke regels die zijn vastgelegd in het examenreglement. Het examenreglement staat op de website van de RSG. Hieronder staan regels die dit schooljaar van toepassing zijn.

A. Bevorderingscriteria

De overgangscriteria zijn afgeleid van de slaag- zakregeling. Om over te gaan naar VWO-6 moet je voldoen aan de volgende voorwaarden:

- alle vakken een 6 of hoger;
- 1 x 5 en de rest 6 of hoger;
- 1 x 4, de rest 6 of hoger en gemiddeld 6,0;
- 2 x 5 of 1 x 5 en 1 x 4, de rest 6 of hoger en gemiddeld 6,0.
- Voor vakken Nederlands, Engels en wiskunde mag je maximaal één 5 hebben als overgangscijfer (een 4 is dus niet toegestaan).
- LO moet met minimaal een voldoende zijn afgerond.
- De beoordelingen van literatuur zijn onderdeel van Nederlands en de moderne vreemde talen.
- Het vak CKV telt niet mee voor de overgang van V5 naar V6.

De resultaten van de vakken maatschappijleer en CKV tellen in de eindexamenklas opnieuw mee. De beoordelingen van maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk vormen samen het zogeheten “combinatiecijfer” dat deel uitmaakt van het examendossier.

N.B. leerlingen gymnasium hebben geen CKV.

De overgangsvoorwaarden worden vastgesteld op basis van het overgangscijfer, dus het afgeronde cijfer van dat leerjaar. Op de overgangsvergadering aan het einde van het schooljaar worden de cijfers die meetellen voor het schoolexamen en die van de overgang definitief vastgesteld.

De hierboven omschreven overgangscriteria zijn niet opgenomen in de digitale schoolgids. Daarin wordt verwezen naar het PTA.

B. Vaststellen eindcijfer overgang

In Magister worden de cijfers weergegeven op één decimaal en op basis daarvan afgerond naar een eindcijfer. Een leerling ziet in Magister een gemiddelde staan van een 5,4 en dat cijfer wordt afgerond naar een 5. Ongeacht of hier sprake is van een 5,44, een 5,45 of een 5,49. We kappen het cijfer af op één decimaal en ronden dus niet in twee stappen af.

De lijst van overgangscijfers (dus de afgeronde cijfers) vormen de basis om te beoordelen of een leerling heeft voldaan aan de overgangsnormen. Het vak CKV wordt in V5 afgerond met een handelingsdeel dat met minimaal een voldoende moet zijn afgesloten (zie PTA per vak van CKV).

Uitzondering:

Het vak maatschappijleer wordt in V4 afgerond en het resultaat maakt deel uit van het examendossier. In dat geval mag afronding wel in twee stappen plaatsvinden. Voorbeeld. Een 5,45 wordt dan een 5,5 en wordt afgerond tot een 6,0.

C. Als bevorderen niet lukt

Indien je niet voldoet aan de onder A genoemde overgangscriteria kijken we wat voor jou de beste vervolgstap is. Het kan zijn dat je blijft zitten en het jaar over doet. In dat geval kunnen bepaalde onderdelen van het onderwijsprogramma blijven staan.

Een andere mogelijkheid is dat je niet verder gaat op het VWO. De studieadviseur bespreekt met jou welke vervolgroute kansrijk is.

De basisregel is dat je niet in twee achtereenvolgende leerjaren binnen dezelfde opleiding mag blijven zitten.

D. Herkansen en inhalen van toetsen

Op de RSG Magister Alvinus zien we een herkansing als een mogelijkheid voor de leerling een “miskleun” of een off-day te kunnen herstellen. Een herkansing is iets bijzonders en de leerlingen dragen de verantwoordelijkheid voor het maken van de toetsen op de reguliere toetsmomenten.

De herkansingsregels hebben uitsluitend betrekking op de toetsen (T en DT) en hebben dus geen betrekking op de praktische opdrachten en de handelingsdelen.

- a. In het PTA per vak staat aangegeven welke toetsen herkanst mogen worden. Dit is aangegeven door een gele achtergrond van de tekst. Als vuistregel geldt: alleen toetsen van twee lesuren of langer die worden afgenomen in een centraal georganiseerde toetsweek komen in aanmerking voor herkansing (dit geldt niet voor de practica-toetsen). Er bestaan uitzonderingen op deze regel. Deze zijn tot stand gekomen in overleg met de teamleider.
- b. Het kunnen herkansen van een toets is niet afhankelijk van het bereikte resultaat.
- c. Het hoogst behaalde cijfer telt mee als toetsresultaat.
- d. Het aantal toetsen dat je mag herkansen is gebonden aan een maximum, nl. twee per jaar. De eerste herkansing heeft betrekking op gemaakte toetsen in periode 1 en 2 en wordt dus na periode 2 gedaan. De tweede herkansing heeft betrekking op periode 3 en 4 en wordt na periode 4 afgenomen. Toetsen die om wat voor reden dan ook worden ingehaald, komen niet in aanmerking voor een herkansing.
- e. Je mag alleen herkansen als je je daarvoor correct en tijdig hebt aangemeld bij het digitale loket dat daarvoor is ingericht. Via de mail ontvang je van de teamleider nadere informatie over deze procedure.
- f. De herkansingen vinden plaats op een door de school te bepalen tijdstip.
- g. Je kunt geen herkansingen opsparen. Als je b.v. na de tweede periode geen gebruik van een herkansing hoeft te maken, kun je deze niet meenemen naar de herkansingsronde aan het einde van het schooljaar.
- h. Als een toets in de toetsweek wordt gemist vanwege een door de school erkende reden, wordt de toets ingehaald op een door de school te bepalen tijdstip. Hierover ontvangen de leerlingen nadere informatie.

- i. Het inhalen van andere toetsen gebeurt in overleg tussen docent en leerling
- j. Als je een toets mist om een niet erkende reden dan wordt het inhalen van de toets geregistreerd als herkansing. Ook andere sancties zijn mogelijk, dit ter beoordeling van de teamleider. Bij een dossiertoets gelden specifieke regels (zie verder).
- k. Indien je een herkansing mist - ongeacht de reden - verlies je het recht op deze herkansing en blijft het eerst behaalde resultaat van kracht.
- l. In bijzondere omstandigheden kan van bovenstaande herkansingsregeling worden afgeweken. Dit is ter beoordeling van de teamleider.

E. Verspelen van herkansingen

Leerlingen kunnen hun rechten op herkansingen verliezen om uiteenlopende redenen:

- 1. ongeoorloofde absentie bij toetsen
- 2. fraude bij toetsen
- 3. het niet nakomen van studieverplichtingen, b.v. het te laat inleveren van opdrachten, werkstukken, verslagen, etc.
- 4. het niet nakomen van de pws-verplichtingen

Onder het niet nakomen van studieverplichtingen valt ook de ongeoorloofde afwezigheid in de lessen. Spijbelgedrag kan dus leiden tot het verspelen van een herkansing. Dit ter beoordeling van de teamleider

Indien een herkansing wordt ingetrokken worden de leerling en de ouders/verzorgers hiervan op de hoogte gesteld.

Indien er sprake is van een ongeoorloofde absentie bij dossiertoetsen, is er sprake van een onregelmatigheid zoals staat omschreven bij onderdeel G.

F. Profielverandering en overstappen

Uitgangspunt: veranderingen van profiel en van het keuze-examenvak zijn niet toegestaan.

In VWO-5 wordt verder gewerkt in het profiel dat in VWO-4 is gekozen. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan er sprake zijn van een wijziging in het pakket. Als er sprake is van een mogelijke overstap van VWO-5 naar HAVO-5 (gericht op het volgende schooljaar) dan wordt dit proces begeleid door de studieadviseurs van VWO en HAVO.

Een tussentijdse overstap naar HAVO-5 is niet mogelijk.

G. Onregelmatigheden

1. Indien je je tijdens een toets die deel uitmaakt van het schoolexamen (SE) schuldig maakt aan een bepaalde vorm van onregelmatigheid dan kunnen door de rector van de school de volgende maatregelen worden getroffen:

- toekennen van een 1.0 voor de betreffende toets
- uitsluiten van deelname aan (bepaalde) onderdelen van het Schoolexamen of het Centraal Examen
- ongeldig verklaren van bepaalde toetsen en/of opdrachten

Het plegen van plagiaat bij b.v. een PO, een handelingsdeel en een profielwerkstuk wordt beschouwd als fraude. Dit geldt ook voor onverantwoord gebruik van ChatGPT en/of vergelijkbare programma's.

Over de uiteindelijke beslissing worden jij en je ouders geïnformeerd.

2. Bij ongeoorloofde absenties bij toetsen die geen deel uitmaken van het examendossier wordt een 1.0 toegekend. Daarnaast kan de teamleider nadere maatregelen opleggen.

Bij andere vormen van onregelmatigheden bij niet-dossiertoetsen is het aan de teamleider een maatregel op te leggen.

In de bovenstaande tekst wordt gesproken over toetsen. In deze context staat 'toetsen' voor alle studieonderdelen die worden beoordeeld (dus ook de praktische opdrachten en handelingsdelen).

H. Bezwaar en beroep

Als jij of je ouders het niet eens zijn met de beslissing voortkomend uit paragraaf G punt 1, kun je je wenden tot de examencommissie.

Je teamleider – die deel uitmaakt van de examencommissie – kan de maatregel nader toelichten.

Als jij (of je ouders) dan nog steeds bezwaar maakt (maken) tegen de genomen beslissing kun je je wenden tot de beroepscommissie (zie volgende paragraaf).

Deze bezwaarprocedure heeft dus uitsluitend betrekking op beslissingen die voortkomen uit onregelmatigheden bij dossiertoetsen (die deel uitmaken van het examendossier).

Je kunt tegen een beslissing van de rector in beroep gaan bij de door de school ingestelde commissie van beroep. Deze commissie bestaat uit vijf personen.

Voor informatie kun je je wenden tot de voorzitter van de beroepscommissie,

dhr. A.H. Kramer, postbus 341, 8600 AH Sneek.

Als je op de hoogte bent gesteld van een maatregel kun je tot drie dagen schriftelijk bij de commissie van beroep reageren. De commissie stelt een onderzoek in en neemt binnen twee weken een beslissing. Behalve jijzelf worden de rector en de inspectie schriftelijk op de hoogte gebracht van het door de commissie genomen besluit. Zie ook de tekst van het Examenreglement.

I. Richtlijnen voor niet-begeleide zelfstudie

Een van de kenmerken van de bovenbouw VWO is dat je leert zelfstandig te werken. Dit kan betekenen dat je niet in het lokaal met bepaalde vakken bezig bent, maar elders. Voor deze zelfwerkzaamheid geldt de volgende spelregel:

Je mag alleen met toestemming van je docent werkzaamheden verrichten in andere ruimtes dan het lokaal, b.v. de mediatheek, het computerlokaal of de studieruimtes. Bovendien moet je docent altijd weten waar je bent. Maak hierover dus goede afspraken.

J. Regels voor studieverlof

Studieverlof wordt gegeven voor studie-activiteiten die buiten de school plaatsvinden. Voorbeelden van studieverlof zijn o.a. het bezoeken van "Open Dagen" in het kader van oriëntatie op vervolgopleidingen, maar ook de mogelijkheid om binnen schooltijd een archief of andere instelling te bezoeken voor het maken van een scriptie of profielwerkstuk.

Ook vakgerichte opdrachten bij bijvoorbeeld CKV of NLT kunnen een reden zijn voor het aanvragen van studieverlof.

Voor studieverlof gelden de volgende voorwaarden:

- a. Je mag geen studieverlof opnemen wanneer er toetsweken zijn; een uitzondering kan zijn het bezoeken aan een vervolgopleiding die aantoonbaar bepalend is voor wel of niet toelating bij een opleiding.
- b. Je mag geen studieverlof opnemen tijdens de examenweken (geldt alleen voor leerlingen in de examenklassen).
- c. Je mag geen studieverlof opnemen op dagen buiten de toetsweken als je op die dag een toets hebt (hieronder vallen ook practica, presentaties, e.d.).

Uitzondering: alleen als de docent van het desbetreffende vak akkoord kan gaan met je afwezigheid kan verlof worden verleend. Dat moet dan op de aanvraag staan aangegeven met een paraaf voor akkoord van de docent.

- d. Je bent zelf verantwoordelijk voor het inhalen van het gemiste huiswerk, aantekeningen, verstrekt studiemateriaal, e.d. Maak hierover afspraken met je klasgenoten.
- e. Studieverlof moet één week voor de beoogde verlofdatum worden aangevraagd en je ouders moeten akkoord gaan met de aanvraag.
- e. Wanneer studieverlof wordt geweigerd, zal je uitgelegd worden waarom dit zo is. Hiertegen is geen beroep mogelijk.

Je kunt studieverlof aanvragen bij je teamleider of leerlingenbegeleider door het volledig invullen van het formulier "aanvraag studieverlof".

Je teamleider of leerlingenbegeleider beoordeelt of de aanvraag wordt goed- of afgekeurd. Formulieren liggen ook bij de receptie en worden tevens digitaal verstrekt aan het begin van het schooljaar.

K. Buitenschoolse activiteiten

Een vast onderdeel van het programma VWO bovenbouw zijn de diverse buitenschoolse activiteiten. In de loop van het schooljaar zul je geïnformeerd worden over deze activiteiten. Een aantal onderdelen staat inmiddels vast. Dat zijn de excursies die b.v. behoren bij de vakken NLT, LTC, GTC, CKV, kunst (tekenen en handvaardigheid) en de excursies in het kader van oriëntatie op studie en beroep. Ook bij andere vakken kunnen buitenschoolse activiteiten een onderdeel van de studielast vormen.

L. Tenslotte

Hierboven zijn enkele regels rond je studie vastgelegd. De teamleider van jouw afdeling is bevoegd van deze regels af te wijken voor zover de wetgeving daarvoor ruimte biedt.

Hoofdstuk 4 Maatwerk

Met de mentor bespreek je je studievoortgang. Samen kijk je naar je ontwikkeling en wat er voor nodig is je doelen te bereiken.

De studieadviseur VWO bovenbouw, José van der Lijke, begeleidt als leerlingenbegeleider en decaan maatwerkroutes. Zij is de contactpersoon voor:

1. Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte, zoals bijvoorbeeld dyslexie. Zij kunnen bepaalde faciliteiten aanvragen (b.v. meer tijd om een toets te maken). Deze ondersteuningsbehoefte moet officieel worden vastgesteld. Het toekennen van faciliteiten geschiedt in overleg met de schoolleiding. Dit gebeurt in het begin van VWO-4.
2. Leerlingen die in VWO-5 en/of VWO-6 zitten en denken aanspraak te kunnen maken op faciliteiten.
3. Leerlingen die van een andere school komen en daar PTA-onderdelen hebben afgerond. De PTA's van beide scholen worden op elkaar afgestemd.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) per vak voor het vijfde leerjaar

VWO

PTA per vak

Deze bijlage van het programma van toetsing en afsluiting (PTA) geeft een algemeen overzicht van wat er per vak wordt gedaan op het gebied van:

- toetsing
- praktische opdrachten
- handelingsdelen

In de bijlage kun je zien welke vakken alleen een schoolexamen (SE) kennen en welke vakken ook een centraal examen (CE).

Voor vragen over een vak kun je terecht bij je vakdocent en raadpleeg je de bij het vak behorende studiewijzer. De studiewijzer beschrijft de inrichting van een vak: wat moet je wanneer doen en hoe moet je het aanpakken. De studiewijzer ontvang je van de vakdocent.

Praktische opdrachten maken bij veel vakken deel uit van het schoolexamen en zijn bedoeld om je vaardigheden in combinatie met je vakkennis te toetsen.

Op de volgende bladzijden wordt per vak een overzicht gegeven:

toelichting tabel toetsen

kolom	toelichting
toetsen	De tabel toetsen geeft een korte omschrijving van alle toetsen die je dit schooljaar krijgt en van de toetsen die je in Havo-5 krijgt.
periode en week	Voor de toetsen die je in Havo-4 maakt, staat aangegeven in welke periode de toets wordt afgenomen, en in welke week dit is. In enkele gevallen is deze kolom niet gevuld en maakt de docent afspraken met de klas over het toetsmoment.
type	Het type toets geeft aan wat voor toets je kunt verwachten. Om het zo makkelijk mogelijk te houden hebben we twee soorten toetsen: - dossiertoetsen (DT); deze maken altijd deel uit van het examendossier - 'gewone' toetsen (T); deze toetsen tellen uitsluitend mee voor de overgang. In het overzicht staat aangegeven als er naast T- en DT-toetsen nog andere toetsvormen worden gebruikt.
duur	De tijdsduur van de toetsen wordt aangegeven in uren (eenheden van 45 minuten).
weging	De kolom weging heeft alleen betrekking op de overgang naar het volgende schooljaar. In het onderdeel overgangscijfer zie je de toetsen weer terug in een berekeningsformule. In het examenjaar heeft de kolom weging betrekking op het dossiercijfer.
bijzonderheden	In de kolom bijzonderheden staan aanvullende gegevens, waaronder de domeinen van een vak waarop de toets/opdracht betrekking heeft.
(sub) domeinen	In de kolom (sub)domeinen staan de stofonderdelen genoemd die betrekking hebben op de voorgeschreven (sub)domeinen. Een PTA per vak start met een totaaloverzicht van deze (sub)domeinen.
tekst in rood	De toets wordt afgenomen in één van de toetsweken.
gele achtergrond	De toets is herkansbaar.

De tabel **praktische opdrachten** (PO) kent allerlei vormen (verslagen, spreekbeurten, knipselmappen, e.d.). Een praktische opdracht wordt becijferd en telt soms alleen mee voor de overgang, maar soms ook voor het examendossier.

Ook het onderdeel **handelingsdelen** kent allerlei vormen en kan in VWO-4, VWO-5 en VWO-6 worden afgenomen. Deze onderdelen worden niet becijferd, maar moeten minimaal als voldoende worden beoordeeld.

Als praktische opdrachten en/of handelingsdelen deel uitmaken van het examendossier dan wordt per toetsonderdeel in de kolom (sub)domeinen aangegeven om welke (sub)domeinen dat gaat.

In V4 en V5 staat aangegeven hoe het **overgangscijfer** tot stand komt.

Tenslotte wordt verwezen naar het **cijfer schoolexamen**. Het betreft de formule hoe je cijfer voor het schoolexamen (SE) wordt berekend.

Het Profielwerkstuk

Eén van de onderdelen van het schoolexamen (SE) in het VWO bovenbouw is het maken van een profielwerkstuk (PWS).

Het PWS is een open onderzoeksopdracht waarbij je met een partner allerlei vaardigheden toepast om een probleem op te lossen. Het PWS kent op het VWO een studielast van 80 klokuren (per persoon). Het PWS is aan minimaal één van de gekozen vakken gekoppeld en dit vak heeft een minimale studielast van 400 klokuren.

In **week 51** (de week voor de kerstvakantie) krijg je een nadere voorlichting over het maken van het PWS en ontvang je het “leerlingenmateriaal PWS”.

Het profielwerkstuk wordt altijd afgerond in de eerste maanden van het examenjaar en eindigt met een “Dag van het PWS” in de week voor de kerstvakantie. De eindexamenleerlingen presenteren dan hun profielwerkstuk aan medeleerlingen, docenten en andere geïnteresseerden.

Het Profielwerkstuk maakt deel uit van het “combinatiecijfer” voor het schoolexamen (SE).

Vakken in het VWO (vanaf het vierde leerjaar)

Nederlandse taal en literatuur	SE	CE
Latijnse taal en cultuur (LTC)	SE	CE
Griekse taal en cultuur (GTC)	SE	CE
Engelse taal en literatuur	SE	CE
Franse taal en literatuur	SE	CE
Duitse taal en literatuur	SE	CE
Spaanse taal en literatuur	SE	
Geschiedenis	SE	CE
Maatschappijleer	SE (combinatiecijfer)	
Aardrijkskunde	SE	CE
Economie	SE	CE
Bedrijfseconomie	SE	CE
Wiskunde A	SE	CE
Wiskunde B	SE	CE
Wiskunde C	SE	CE
Wiskunde D	SE	
Natuur Leven en Technologie (NLT)	SE	
Natuurkunde	SE	CE
Scheikunde	SE	CE
Biologie	SE	CE
Informatica	SE	
Culturele en Kunstzinnige Vorming (CKV)	SE (combinatiecijfer)	
Muziek	SE	CE
Kunst (Tekenen/handvaardigheid)	SE	CE
Lichamelijke Opvoeding	SE	
Profielwerkstuk	SE (combinatiecijfer)	

SE staat voor schoolexamen en CE voor Centraal examen

docenten

mevr. J. Mink (MNJ)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen. Voor het vak aardrijkskunde ziet dit er als volgt uit:

domein		subdomein		in CE	in SE
A	vaardigheden	A1	geografische benadering	X	X
		A2	geografisch onderzoek		X
B	wereld	B1	samenhang en verscheidenheid in de wereld	X	
		B2	mondiaal verdelingsvraagstuk		X
C	aarde	C1	de aarde als natuurlijk systeem; samenhangen en diversiteit	X	
		C2	mondiaal milieuvraagstuk		X
D	gebieden	D1	afbakening en gebiedskenmerken	X	
		D2	actuele vraagstukken		X
E	leefomgeving	E1	nationale en regionale vraagstukken	X	
		E2	regionale en lokale vraagstukken		X
F	oriëntatie op studie en beroep				X

methode

De Geo

Hieronder staat het toetsoverzicht voor aardrijkskunde.
Hierbij is sprake van toetsen en praktische opdrachten.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	H1 en H2: arm en rijk			T			afgerond in V4	
B	H1 en H2: globalisering			DT			afgerond in V4	B
C	H3 en H4: wonen in Nederland			DT			afgerond in V4	E
D	verzamelcijfer (o.a. topotoetsen en kaartvaardigheden)			T			afgerond in V4	
E	H1 en H2: klimaatvraagstukken	1	46	DT	2	2		C
F	H3 en H4: globalisering	2	4	DT	2	2		B
G	H1 en H2: wonen in Nederland	3	14	DT	2	2		E
H	H1 en H2: systeem aarde	4	25	DT	2	2		C
I	verzamelcijfer (o.a. topotoetsen)			T				
J	H3 en H4: systeem aarde			DT			af te ronden in V6	C
K	Zuid-Amerika			DT			af te ronden in V6	B, C, D
L	examenonderwerpen			DT			af te ronden in V6	A

	PRAKTISCHE OPDRACHTEN	per	slu	vorm	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	excursie eindexamenonderwerpen			volgt	nvt	af te ronden in V6	D, E

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(2DTE+2DTF+2DTG+2DTH+TI) / 9$

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
(DTB+DTC+DTE+DTF+DTG+DTH+DTJ+DTK+DTL+POA) / 10

VWO 5

bedrijfseconomie 2025-2026

docenten

dhr. R. Abma (ABR)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.
Voor het vak bedrijfseconomie ziet dit er als volgt uit:

domein		subdomein		in CE	in SE
A	vaardigheden	A1	gebruiken informatievaardigheden	X	X
		A2	communiceren	X	
		A3	reflecteren op leren	X	
		A4	studie en beroep	X	
		A5	onderzoeken	X	
		A6	benaderingswijzen	X	
B	van persoon naar rechtspersoon	B1	persoonlijke financiële zelfredzaamheid	X	X
		B2	de oprichting van een eenmanszaak	X	X
		B3	van eenmanszaak naar rechtspersoon	X	X
		B4	perspectief op de organisatie	X	X
C	interne organisatie en personeelsbeleid	C1	interne organisatie		X
		C2	personeelsbeleid	X	
D	investeren en financieren	D1	investeren		X
		D2	financieren	X	
E	marketing	E1	doel en organisatie van marketingactiviteiten		X
		E2	marketingbeleid	X	
		E3	marketing vanuit het perspectief van de consument en de samenleving		X
F	financieel beheer	F1	vastleggen van financiële en niet-financiële informatie	X	
		F2	kosten- en winstvraagstukken	X	
G	verslaggeving	G1		X	
H	keuzeonderwerpen				X

methode

Lesbrieven LWEO

Hieronder staat het toetsoverzicht voor bedrijfseconomie.
Hierbij is sprake van toetsen en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	Boekhoudmodule			DT			afgerond in V4	A, H
B	Bedrijf starten H 1/m 4			DT			afgerond in V4	A, B, F
C	Bedrijf starten + Financiële Levensloop H. 1 t/m 3			DT			afgerond in V4	A,B,F
D	Financiële Levensloop			DT			afgerond in V4	A, B, D
E	Gemiddelde DTA t/m DTD						afgerond in V4	
F	Investeren + Personeelsbeleid en Interne Organisatie	1	45	DT	2	1		A1, A5, A6, B3, B4, C1, C2, D1, H
G	Marktverovering + Bedrijf Starten (herhaling)	2	3	DT	2	1		A1, A5, A6, B2, B3, D2, E1, E2, E3, F1, F2, G
H	Financiële Levensloop (herhaling) + Financiering van de nv en bv H. 1 + 2	3	12+ 13	DT	2	1		A1, A5, A6, B1, B3, D2
I	Financiering van de nv en bv (helemaal)	4	24	DT	2	1		A1, A5, A6, B3, B4, D2, F2, G
J	Gemiddelde DTF t/m DTI			DT				
K	Het Resultaat + Onderneem-het-zelf + Financiering & Verslaggeving			DT			af te ronden in V6	A, B, C, D, E, F
L	Bedrijf Starten + Financiële Zelfredzaamheid + Personeelsbeleid & Interne Organisatie + Marktverovering			DT			af te ronden in V6	A, B, C, D, E, F
M	Alle examenstof			DT			af te ronden in V6	A t/m G

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(DTF+DTG+DTH+TDI) / 4$

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(DTE+3DTJ+2DTK+2DTL+2DTM) / 10$

docenten

mevr. D. Piso (PSD), dhr. M. Knol (KNM)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.
Voor het vak biologie ziet dit er als volgt uit:

domein	subdomein	in CE	in SE
A	vaardigheden		X
	A1		X
	A2		X
	A3		X
	A4		X
	A5	X	X
	A6	X	X
	A7		X
	A8		X
	A9		X
	A10		X
	A11		X
	A12		X
	A13		X
	A14		X
	A15		X
	A16		X
B	zelfregulatie	X	
	B1	X	
	B2	X	
	B3	X	
	B4	X	
	B5	X	
	B6		X
	B7		X
C	zelforganisatie	X	
	C1	X	
	C2		X
D	interactie	X	
	D1	X	

Methode

Biologie voor jou – VWO-5 digitaal + Biologie website

		D2	cellulaire interactie	X	
		D3	gedrag en interactie		X
		D4	seksualiteit		X
		D5	interactie in ecosystemen	X	
E	reproductie	E1	DNA-replicatie		X
		E2	levenscyclus van een cel		X
		E3	reproductie van het organisme	X	
F	evolutie	F1	selectie	X	
		F2	soortvorming	X	
		F3	biodiversiteit		X
		F4	ontstaan van het leven		X

Hieronder staat het toets overzicht voor biologie

Hierbij is sprake van toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	blokpracticum vaardigheden			T				A1,A2,A5,A8,A9,A11
B	blokpracticum osmose			T				A1,A2,A5,A8,A9,A11,A16
C	thema 1			DT				B2,B3,B4,C1,C2,D1,D2,E2,F4
D	thema 2 en 3			DT				B1,B2,B3,B4,B5,B7,C1,C2,C3,D1,D2,D3,D4,E1,E2,E3,F1,F3,F4
E	thema 3 en 4			DT				B2,B4,B6,B7,B8,C1,C2,C3,D1,D2,D3,D4,D5,E2,E3,F2,F3
F	blokpracticum ecologie			T				A1,A2,A3,A5,A8,A9,A11,A12,A13,A14,A16
G	thema 5 en 6			DT				B2,B3,B4,B8,C1,C2,C3,D1,D2,D3,D5,E2,F2,F3
H	thema 1 en 2	1	45	DT	2	2	CP lokaal	B1,B2,B3,B4,B6,B7,C1,C2,D1,D2,D3,D4,E2,E3,F1,F2,F3,F4
I	Blokpracticum stofwisseling	2	49	T	5	1		A1,A2,A3,A5,A8,A9,A11,A16
J	thema 3	2	3	DT	2	2	CP lokaal	B2,B3,B4,C1,C2,D2,D5,F1,2,F3,F4
K	thema 4	3	12+13	DT	2	2	CP lokaal	B1,B2,B4,B7,B8,C1,C2,D1,D2,D3,D4,D5,E1,E2,E3,F1,F2,F3,F4
L	Blokpracticum DNA	3	2	T	12	1		A1,A2,A3,A4,A5,A6,A7,A8,A9,A10,A11,A14,A15,A16
M	Blokpracticum Ontwerp	4	11	T	12	1		A1,A2,A3,A4,A5,A6,A7,A8,A9,A10,A11,A14,A15,16
N	thema 2 en 5	4	24	DT	2	2	CP lokaal	B2,B3,B4,B5,B8,C1,C2,C3,D1,D2,D4,D5,E1,E2,E3,F1,F2,F3
O	blokpracticum voeding			DT			af te ronden in V6	A1,A2,A3,A5,A8,A9,A14,A16
P	theorie V4 + V6			DT			af te ronden in V6	A5,A6,B1,B2,B3,B4,B8,C1,C2,C3,D1,D2,D3,D4,D5,E1,E2,E3,F1,F2,F3,F4
Q	blokpracticum bescherming			DT			af te ronden in V6	A1,A2,A3,A5A8,A9,A14,A16

R	theorie V5 + V6			DT			af te ronden in V6	A5,A6,B1,B2,B3,B4,B6,B7,B8, C1,C2,C3,D1,D2,D3,D4,D5
S	theorie examenprogramma			DT			af te ronden in V6	ABCDEF alle subdomeinen behorende bij CSE

	PRAKTISCHE OPDRACHTEN	per	slu	vorm	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	natuurwetenschappelijk onderzoek					afgerond in V4	A2,A3,A5,A8,A16
B	natuurwetenschappelijk onderzoek			zie website	2		A1,A2,A4,A5,A9,A10,A14,A15, A16
C	schoolpraktisch examen					af te ronden in V6	A5,A6,A8,A9,A14,A15,A16

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	evolutie / ecologie				afgerond in V4	A1, A2,A3
B	mindmaps				afgerond in V4	A1,A2,A3
C	mindmaps	4	10	zie website	V/G	A1,A2,A3
D	biologie olympiade				af te ronden in V6	ABCDEF, alle subdomeinen
E	mindmaps				af te ronden in V6	A1, A2, A3

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(2DTH+TI+2DTJ+2DTK+TL+TM+2DTN+2POB) / 13$ Handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(DTC+DTD+DTE+DTG+DTH+DTJ+DTK+DTN+2DTO+4DTP+2DTQ+4DTR+4DTS+POA+POB+4POC) / 30$

docenten

dhr. H. de Vries (VRH), dhr. J. van der Heide (HDJ)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Het vak Bewegen, Sport en Maatschappij kent geen CE (centraal examen).

Het schoolexamen heeft betrekking op de onderstaande (sub)domeinen:

domein		subdomein		in SE
A	vaardigheden		de leerling kan bewegingssituaties kiezen, arrangeren en begeleiden, voor zichzelf maar vooral voor anderen, en daar op reflecteren.	X
B	bewegen	B1	spelen	X
		B2	turnen	X
		B3	bewegen op muziek	X
		B4	atletiek	X
		B5	zelfverdedigingspelen	X
		B6	keuzeactiviteiten	X
C	bewegen en regelen	C1	regelen in de rol van beweger	X
		C2	regelen in de rol van begeleider	X
		C3	regelen in de rol van organisator	X
		C4	reflecteren op het regelen van bewegen	X
D	bewegen en gezondheid	D1	bewegen en welzijn	X
		D2	fitheid testen en verbeteren	X
		D3	bewegen en risico's	X
E	bewegen en samenleving	E1	toekomstoriëntatie	X
		E2	de ontwikkeling van de bewegingscultuur	X
		E3	mens en bewegen	X
		E4	maatschappij en bewegen	X
		E5	de organisatie van sport en bewegen	X

methode

Be Sports Minded

Hieronder staat het toetsoverzicht voor bewegen, sport en maatschappij.
Hierbij is sprake van toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	Bewegen en gezondheid			DT			afgerond in V4	C1,C4,D1, D2, D3
B	EHBSO	2	4	DT	1	1		C1,D1,D3

	PRAKTISCHE OPDRACHTEN	per	slu	vorm	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	Atletiek springen					afgerond in V4	A1,B4,C1,C2,C3,C4
B	Terugslagspelen 1					afgerond in V4	A1,B1,C1,C2
C	Doelspelen 1					afgerond in V4	A1,B1,C1,C2
D	Bewegen en samenleving					afgerond in V4	E1,E2,E3,E4,E5
E	Trainingsprogramma duur					afgerond in V4	A1,B4,C1,C4,D2,D3
F	Trainingsprogramma kracht					afgerond in V4	A1,C1,C4,D2,D3
G	Terugslagspelen 2	3			1	uitvoering spel	A1,B1,C1,C2,C3,C4
H	Bewegen en muziek	3			1	uitvoering eigen dans	A1,B3,C1,C2,C3
I	Onderzoeksopdracht	4			1	onderwerp naar keuze	C4,D1,D2,D3,E2,E3,E4,E5
J	Organisatie sportdag	4			1	voorbereiden, uitvoeren en evalueren sportdag	A1,C2,C3,C4,E5
K	Kaatsen	4			1	uitvoering spel	A1,B1,C1,C2
L	Atletiek werpen					af te ronden in V6	A1,B2,C1,C2,C4
M	Turnen					af te ronden in V6	A1,B2,C1,C2
N	Doelspelen 2					uitvoering spelprincipes	A1,B1,C1,C2
O	Meesterproef					af te ronden in V6	A1,C1,C2,C3,C4,D3,E1,E5

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	Lesgeven 1 POP	alle			afgerond in V4	A1,C1,C2,C3,C4,D3,E1
B	Keuzeactiviteit 1	4			V/G	A1,B6,C1,C2,E1
C	Softbal naar honkbal	1			V/G	A1,B1,C1,C2
D	Rugby	1			V/G	A1,B1,C1,C2
E	Lesgeven praktijk	4			V/G	A1,C1,C2,C3,C4,D3,E1
F	Zelfverdediging				af te ronden in V6	B5
G	Reanimatie				af te ronden in V6	D3
H	Keuzeonderdeel 2				af te ronden in V6	A1,B6,C1,C2,E1

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(DTB+POG+POH+POI+POJ+POK) / 6$ Handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(2DTA+2DTB+POA+POB+2POD+3POE+2POF+POG+2POH+5POI+3POJ+2POK+POL+2POM+2PON+6POO) / 37$ Alle handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

Opmerkingen:

Bij POA, POB, POC, POG, POH, POK, POL, POM, PON en de handelingsdelen B, C, D, F, H kan in uitzonderlijke gevallen (b.v. door fysieke beperkingen), waarbij de leerling niet in staat is het praktische onderdeel uit te voeren, worden afgeweken van het PTA. Dit kan uitsluitend in overleg met de teamleider van VWO bovenbouw.

docenten

dhr. B.H. Assies MEd (ASB)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Voor het vak Duits ziet dit er als volgt uit:

domein	subdomein	in CE	in SE
A	leesvaardigheid	X	
B	Kijk- en luistervaardigheid		X
C	gespreksvaardigheid		X
	C1 gesprekken voeren		X
	C2 spreken		X
D	schrijfvaardigheid		X
	D1 taalvaardigheden		X
	D2 strategische vaardigheden		X
E	literatuur		X
	E1 literaire ontwikkeling		X
	E2 literaire begrippen		X
	E3 literatuurgeschiedenis		X
F	oriëntatie op studie en beroep		X

methode

TrabiTour, examenidoom (= Leidse woordenlijst voor VWO Duits) en eigen materiaal

Hieronder staat het toetsoverzicht voor Duits.
Hierbij is sprake van toetsen en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	typ e	les- uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	idioom- en grammaticatoets 1			T			afgerond in V4	
B	kijk- en luistervaardigheid			T			afgerond in V4	
C	leestoets 1 niveau vmbo-4 TL			T			afgerond in V4	
D	oude en nieuwe grammatica			T			afgerond in V4	
E	participatiecijfer			T			afgerond in V4	
F	idioom- en grammaticatoets 2			T			afgerond in V4	
G	informele brief			T			afgerond in V4	
H	participatiecijfer			T			afgerond in V4	
I	kijk- en luistervaardigheid			T			afgerond in V4	
J	spreekvaardigheid			T			afgerond in V4	
K	idioom- en grammaticatoets 3			T			afgerond in V4	
L	vertaalopdracht			T			afgerond in V4	
M	participatiecijfer			T			afgerond in V4	
N	idioom- en grammaticatoets 4 + Leidse woordenlijst blz. 2 t/m 20			T			afgerond in V4	
O	leestoets 2 niveau HAVO-5 of methodemateriaal			T			afgerond in V4	
P	literatuur			T			afgerond in V4	
Q	participatiecijfer			T			afgerond in V4	
R	herhaling grammatica klas 4	1	39	T	1	3	Trabi en ander materiaal	
S	kijk-en luistervaardigheid	1	42	T	1	1	niveau CITO H5	A, B
T	idioom- en grammaticatoets 1	1	42	T	1	3		
U	leestoets 3	1	45	T	2	2	Niveau H5/V6	
V	participatiecijfer	2	nvt	T	nvt	1	actieve houding, huiswerk	
W	kijk- en luistervaardigheid	2	48	T	1	2	niveau CITO H5/V6	A, B
X	spreekvaardigheid	2	49/50	T	1	2		C1, C2, F
Y	schrijfvaardigheid	2	3	T	2	2		D1, D2
Z	participatiecijfer	3	nvt	T	nvt	1		

AA	idioom- en grammaticatoets 2	3	7	T	1	3		
AB	mini pws	3	9/10	T	6	2	eisen: zie ELO bronnen	A, C, D, E
AC	leestoets	3	12+13	T	2	3	niveau V6	A
AD	participatiecijfer	4	nvt	T	nvt	1		
AE	kijk- en luistervaardigheid	4	21	T	1	3	niveau V6	B, F
AF	idioom- en grammaticatoets 3	4	23	T	1	4		
AG	literatuur	4	24	T	3	4		E1, E2, E3
AH	participatiecijfer	4	nvt	T	nvt	1		
AI	literatuur			DT			af te ronden in V6	E
AJ	schrijfvaardigheid			DT			af te ronden in V6	D, F
AK	kijk- en luistervaardigheid			DT			af te ronden in V6	B
AL	spreek- en gespreksvaardigheid			DT			af te ronden in V6	C, F
AM	examen ondersteunende idioomtoetsen			DT			af te ronden in V6	

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	huiswerk- en schriftcontrole				afgerond in V4	
B	Filmavond			de klas bekijkt een Duitse film op een samen afgesproken tijdstip na schooltijd en bespreekt deze.	V/G	

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(3TR+TS+3TT+2TU+TV+2TW+2TX+2TY+TZ+3TAA+2TAB+3TAC+TAD+3TAE+4TAF+4TAG+TAH) / 38$ Handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(DTAI+DTAJ+DTAK+DTAL+DTAM) / 5$

docenten

mevr. I. Elzinga (ELI), dhr. R. Abma (ABR)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen. Voor het vak economie ziet dit er als volgt uit:

domein	subdomein	in CE	in SE
A	vaardigheden		
	A1	informatievaardigheden	X
	A2	rekenkundig en / of grafisch onderbouwen	X
	A3	standpuntbepaling	X
	A4	strategisch inzicht	X
	A5	experimenten	X
	A6	benaderingswijzen	X
B	schaarste		X
C	ruil		X
D	markt		
	D1	vraag en aanbod	X
	D2	marktstructuur	X
	D3	doelmatigheid en economische politiek	X
E	ruilen over de tijd		
	E1	intertemporele ruil	X
	E2	registratie intertemporele ruil	X
F	samenwerken en onderhandelen		
	F1	speltheorie	X
	F2	suboptimale situaties	X
G	risico en informatie		
	G1	risico	X
	G2	asymmetrische informatie	X
	G3	asymmetrische informatie in bedrijf	X
	G4	risico verzekeren	X
	G5	beleggen	X
H	welvaart en groei		
	H1	macro-economische kringloop	X
	H2	structurele groei	X
	H3	inkomen, welvaart en welzijn	X
	H4	ongelijkheid en herverdeling	X
	H5	arbeidsmarkt en werkloosheid	X

methode

lesbrieven LWEO

I	goede tijden, slechte tijden	I1	conjunctuur	X	
		I2	begrotingsbeleid	X	
		I3	monetair beleid en de centrale bank	X	
		I4	conjunctuuranalyse aan de hand van IS-MB-GA-model voor een gesloten economie	X	
J	onderzoek en experiment				X
K	keuzeonderwerpen				X

Hieronder staat het toetsoverzicht voor economie. Hierbij is sprake van toetsen en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	Levensloop H. 1 t/m 3			T			afgerond in V4	
B	Levensloop + Vraag & Aanbod H. 1			DT			afgerond in V4	B, C, D, E, F, G, H, I
C	Vraag & Aanbod + Monetaire Zaken H. 1 t/m 3			DT			afgerond in V4	B, C, D, E, F, G, H, I, K
D	Monetaire Zaken + Wereldeconomie H. 1			DT			afgerond in V4	C, D, E, F, G, H, I, K
E	Gemiddelde B, C en D			DT			afgerond in V4	
F	Arbeid	1	45	DT	2	1		K
G	Marktgedrag	2	3	DT	2	1		A, D, F, G
H	Marktresultaat en overheidsinvloed	3	12	DT	2	1		A, B, C, D, E, F, G, H
I	Wereldeconomie	4	24	DT	2	1		A, C, D, E, F, G, H, I
J	Gemiddelde F t/m I							
K	Welvaart + herhaling			DT			af te ronden in V6	A t/m I
L	Economisch beleid + herhaling			DT			af te ronden in V6	A, D, E, H, I
M	examenstof			DT			af te ronden in V6	A t/m I

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	klaslokaalexperiment				afgerond in V4	J

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(TF+TG+TH+TI) / 4$

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(DTE+3DTJ+2DTK+2DTL+2DTM) / 10$

VWO 5

Engels atheneum 2025-2026

docenten

mevr. drs. E. Hermelink (HRE), mevr. drs. L. Steerenberg (STR), mevr. A. Starreveld MEd (STA)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Voor het vak Engels ziet dit er als volgt uit:

domein		subdomein		in CE	in SE
A	leesvaardigheid			X	
B	Kijk- en luistervaardigheid				X
C	gespreksvaardigheid	C1	gesprekken voeren		X
		C2	spreken		X
D	schrijfvaardigheid	D1	taalvaardigheden		X
		D2	strategische vaardigheden		X
E	literatuur	E1	literaire ontwikkeling		X
		E2	literaire begrippen		X
		E3	literatuurgeschiedenis		X
F	oriëntatie op studie en beroep				X

methode

Handouts

Hieronder staat het toetsoverzicht voor Engels atheneum.
Hierbij is sprake van toetsen en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	spreekvaardigheid			TM			afgerond in V4	
B	literatuurmodule			T			afgerond in V4	
C	leesvaardigheid			T			afgerond in V4	
D	vocabulaire en grammatica			T			afgerond in V4	
E	kijk- en luistervaardigheid			T			afgerond in V4	
F	literatuur roman			T			afgerond in V4	
G	schrijfvaardigheid			T			afgerond in V4	
H	spreek- en gespreksvaardigheid			TM			afgerond in V4	
I	vocabulaire en grammatica			T			afgerond in V4	
J	leesvaardigheid			T			afgerond in V4	
K	spreek- en gespreksvaardigheid	1	45	TM	30 min. per 4 lln.	2	evt. herkansing door docent geregeld	C1, C2
L	literatuur roman	1&2	49	T	1	0,5	woordenboek toegestaan	E1
M	literatuurmodule	2	3	T	2	1,5	bestaat uit deeltoetsen (20%) en een toets (80%); woordenboek toegestaan	E1, E2, E3
N	vocabulaire en grammatica	3	6	T	1	0,5		
O	kijk- en luistervaardigheid	3	10	T	2	2	digitaal; evt. herkansing door docent geregeld	B
P	schrijfvaardigheid	3	12+13	T	2	2	woordenboek toegestaan	D1, D2
Q	literatuur roman	4	20	T	1	1	woordenboek toegestaan	E1
R	vocabulaire en grammatica	4	22	T	1	0,5		
S	leesvaardigheid	4	24	T	2	4	woordenboek toegestaan	A
T	literatuur Shakespeare			DT			af te ronden in V6	E1 + E2 + E3
U	schrijfvaardigheid			DT			af te ronden in V6	D1
V	literatuurmodule			DT			af te ronden in V6	E1 + E2 + E3

W	kijk- en luistervaardigheid			DT			af te ronden in V6	B
X	literatuur romans			DT			af te ronden in V6	E1
Y	spreek- en gespreksvaardigheid			DTM			af te ronden in V6	C1 + C2

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	literatuur				V/G; af te ronden in V6	D2 + E1 + E2 + E3
B	vocabulaire				V/G; af te ronden in V6	

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(2TMK+0,5TL+1,5TM+0,5TN+2TO+2TP+TQ+0,5TR+4TS) / 14$

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(DTT+2DTU+DTV+2DTW+DTX+2DTMY) / 9$

VWO 5

Engels gymnasium 2025-2026

docent

mevr. drs. E. Hermelink (HRE)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Voor het vak Engels gymnasium ziet dit er als volgt uit:

domein		subdomein		in CE	in SE
A	leesvaardigheid			X	
B	kijk- en luistervaardigheid				X
C	gespreksvaardigheid	C1	gesprekken voeren		X
		C2	spreken		X
D	schrijfvaardigheid	D1	taalvaardigheden		X
		D2	strategische vaardigheden		X
E	literatuur	E1	literaire ontwikkeling		X
		E2	literaire begrippen		X
		E3	literatuurgeschiedenis		X
F	oriëntatie op studie en beroep				X

methode

Handouts, Drive documenten

Hieronder staat het toetsoverzicht voor Engels gymnasium.
Hierbij is sprake van toetsen en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	spreekvaardigheid			TM			afgerond in V4	
B	schrijfvaardigheid n.a.v. een module / roman			T			afgerond in V4	
C	wereldliteratuur i.c.m. het vak Nederlandse Letterkunde ME			T			afgerond in V4	
D	leesvaardigheid			T			afgerond in V4	
E	kijk- en luistervaardigheid			T			afgerond in V4	
F	schrijfvaardigheid n.a.v. roman 2			T			afgerond in V4	
G	spreek- en gespreksvaardigheid			TM			afgerond in V4	
H	module wetenschappelijke artikelen			T			afgerond in V4	
I	leesvaardigheid			T			afgerond in V4	
J	literatuur roman 3: mondeling i.c.m. mondeling Nederlands			TM			afgerond in V4	
K	spreek- en gespreksvaardigheid	1	45	TM	30 min. per 4 lln.	2	evt. herkansing door docent geregeld	C1, C2
L	literatuurmodule	2	3	T	2	2	bestaat uit deelttoetsen (20%) en een toets (80%); woordenboek toegestaan	E1, E2, E3
M	literatuur roman	2/3	meerdere	T	n.v.t.	1	woordenboek toegestaan	E1
N	vocabulaire en grammatica	3	8	T	1	1		
O	kijk- en luistervaardigheid	3	10	T	2	2	afname in CP; evt herkansing wordt door docent geregeld	B
P	schrijfvaardigheid	3	12+13	T	2	2	woordenboek toegestaan	D1, D2
Q	literatuur roman	4	20	T	1	1	woordenboek toegestaan	E1
R	leesvaardigheid	4	24	T	2	4	woordenboek toegestaan	A
S							afgenomen door Atheneum Engels VR in Magister	

T	literatuur Shakespeare			DT			af te ronden in V6	E1 + E2 + E3
U	schrijfvaardigheid			DT			af te ronden in V6	D1
V	literatuurmodule			DT			af te ronden in V6	E1 + E2 + E3
W	kijk- en luistervaardigheid			DT			af te ronden in V6	B
X	literatuur romans			DT			af te ronden in V6	E1
Y	spreek- en gespreksvaardigheid			DTM			af te ronden in V6	C1 + C2

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	literatuur				V/G; af te ronden in V6	D2 + E1 + E2 + E3
B	vocabulaire				V/G; af te ronden in V6	

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(2TMK+2TL+TM+TN+2TO+2TP+TQ+4TR) / 15$

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(DTT+2DTU+DTV+2DTW+DTX+2DTMY) / 9$

docenten

mevr. S. v.d. Akker (AKS), mevr. I. Renes (VRL)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.
Voor het vak Frans ziet dit er als volgt uit:

domein		subdomein		in CE	in SE
A	leesvaardigheid	A		X	
B	Kijk- en luistervaardigheid	B			X
C	gespreksvaardigheid	C1	gesprekken voeren		X
		C2	spreken		X
D	schrijfvaardigheid	D1	taalvaardigheden		X
		D2	strategische vaardigheden		X
E	literatuur	E1	literaire ontwikkeling		X
		E2	literaire begrippen		X

methode

Grandes Lignes, ERK materiaal, Staatsexamens e.a.

Hieronder staat het toetsoverzicht voor Frans.
Hierbij is sprake van toetsen en praktische opdrachten.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	leesvaardigheid / compréhension écrite			T			afgerond in V4	
B	Examenidoom en grammaire			T			afgerond in V4	
C	luistervaardigheid / compréhension orale			T			afgerond in V4	
D	Examenidoom en grammaire			T			afgerond in V4	
E	luistervaardigheid / compréhension orale			T			afgerond in V4	
F	Examenidoom en grammaire			T			afgerond in V4	
G	luistervaardigheid / compréhension orale			T			afgerond in V4	
H	schrijfvaardigheid / expression écrite			T			afgerond in V4	D1, D2
I	Examenidoom en grammaire			T			afgerond in V4	
J	luistervaardigheid / compréhension orale			T			afgerond in V4	
K	leesvaardigheid / compréhension écrite			T			afgerond in V4	
L	vocabulaire et grammaire	1		T	1	1	examenvocabulaire	A
M	schrijfvaardigheid / expression écrite	1	45	T	2	2	digitaal; staatsexamen VWO ERK B1/B2. Vanaf 6.0 vrijstelling mogelijk voor V6.	D1, D2, F
N	vocabulaire et grammaire	2		T	1	1	examenvocabulaire	A
O	luister- en kijkvaardigheid	2		T	1	2	digitaal; Woots ERK B1	B
P	vocabulaire et grammaire	3		T	1	1	examenvocabulaire	A
Q	literatuurgeschiedenis	3	12+13	T	2	2	presentatie en toets	E
R	vocabulaire et grammaire	4		T	1	1	examenvocabulaire	A
S	leesvaardigheid / compréhension écrite	4	24	DT	3	3	CE VWO B1/B2	A
T	luister- en kijkvaardigheid	4		DT	1	2	digitaal; Woots.nl B1/B2	B
U	vocabulaire et grammaire			DT			af te ronden in V6	A
V	schrijfvaardigheid / expression écrite			DT			af te ronden in V6	D1, D2, F
W	vocabulaire et grammaire			DT			af te ronden in V6	A
X	luister- en kijkvaardigheid			DT			af te ronden in V6	B

Y	vocabulaire et grammaire			DT			af te ronden in V6	A
Z	spreek- en gespreksvaardigheid			DT			af te ronden in V6	C1, C2, F

Alle voca/gramma toetsen worden met vaste regelmaat het gehele jaar door afgenomen door middel van kleine toetsen en zijn niet herkansbaar.

Alle luistertoetsen worden het gehele jaar door afgenomen en zijn niet herkansbaar.

	PRAKTISCHE OPDRACHTEN	per	slu	vorm	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	gespreksvaardigheid / expression orale					afgerond in V4	C1/ C2 /E1
B	Franse taal- en letterkunde					afgerond in V4	C1/C2/E2
C	Franse taal- en letterkunde					afgerond in V4	E1
D	Franse taal- en letterkunde	alle	15	methode		(wereld)literatuur	E
E	Franse taal- en letterkunde					af te ronden in V6	E

POA wordt vastgesteld op grond van een voortschrijdend gemiddelde.

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(TL+2TM+TN+2TO+TP+2TQ+TR+3DTS+2DTT+POC) / 16$

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(2DTS+2DTT+2DTU+2DTV+2DTW+2DTX+2DTY+2DTZ+ POE) / 17$

docent

dhr. H. van Netten (NTH)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Voor het vak geschiedenis ziet dit er als volgt uit:

domein		subdomein		in CE	in SE
A	historisch besef			X	X
B	oriëntatiekennis			X	x
C	thema's				X
D	geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie				X
E	oriëntatie op studie en beroep				X

methode

Feniks

Hieronder staat het toetsoverzicht voor geschiedenis.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	de tijd van jagers en boeren en de tijd van de Grieken en Romeinen inclusief kenmerkende aspecten			DT			afgerond in V4	A,B,C,E
B	de tijd van monniken en ridders en de tijd van steden en staten inclusief kenmerkende aspecten			DT			afgerond in V4	A,B,C,E
C	de tijd van ontdekkers en hervormers en de tijd van regenten en vorsten inclusief kenmerkende aspecten			DT			afgerond in V4	A,B,C,E
D	de tijd van pruiken en revoluties en de tijd van burgers en stoommachines inclusief kenmerkende aspecten			DT			afgerond in V4	A,B,C,E
E	overgangscijfer VWO-4			DT			afgerond in V4	
F	de tijd van wereldoorlogen en de tijd van televisie en computer	1	46	DT	2	1		A, B, C, E
G	Midden-Oosten	2	4	DT	2	1		C
H	de geschiedenis van de rechtsstaat en de parlementaire democratie	3	14	DT	2	1		D
I	Nederland na 1945	4	25	DT	2	1		C
J	herhaling A t/m F			DT			af te ronden in V6	A, B, E
K	stedelijke dynamiek en Verlichting			DT			af te ronden in V6	A, B, E
L	Duitsland, China			DT			af te ronden in V6	A, B, E

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(DTF+DTG+DTH+DTI) / 4$

An je dit niet

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027

(DTE+DTF+DTG+DTH+DTI+2DTJ+2DTK+2DTL) / 11

docenten

mevr. E. de Groot (GRK), mevr. V. van Karsen (KRV), mevr. M. Streekstra (STM)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Voor het vak Griekse taal en cultuur ziet dit er als volgt uit:

domein		subdomein		in CE	in SE
A	reflectie op klassieke teksten en antieke cultuur	A1	reflectie op klassieke teksten	X	X
		A2	reflectie op antieke cultuur		X
B	reflectie op relaties tussen de antieke cultuur en de latere Europese cultuur			X	X
C	zelfstandige oordeelsvorming			X	X
D	oriëntatie op studie en beroep				X
E	informatievaardigheden				X

methode

Argo, Pallas, oude examenbundels, Pharos, KCV-materialen

Hieronder staat het toetsoverzicht voor Griekse taal en cultuur.
Hierbij is sprake van toetsen en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	KCV: verhalengoed			T			afgerond in G4	
B	vertaling			T			afgerond in G4	
C	KCV: beeldhouwkunst			T			afgerond in G4	
D	vertaling			T			afgerond in G4	
E	eindtoets over de gelezen stof			T			afgerond in G4	
F	KCV: bouwkunst + architectuur en schilderkunst			T			afgerond in G4	
G	vertaling			T			afgerond in G4	
H	eindtoets over de gelezen stof			T			afgerond in G4	
I	KCV: presentatie excursie			T			afgerond in G4	
J	vertaling			T			afgerond in G4	
K	eindtoets over de gelezen stof			T			afgerond in G4	
L	KCV: excursie (voorbereiding en in situ)	1		T	10	1		
M	KCV: project gymnasiumdag	2	51	T	10	1		
N	eindtoets: tekst + cultuur + grammatica	2	3	T	2	2		
O	vertaling	3		T	2	1		
P	eindtoets: tekst + cultuur + grammatica	3	12+13	DT	2	2		A1 en 2, B, C
Q	KCV: project	4		T	10	2		
R	vertaling	4		T	2	2		
S	eindtoets: tekst + cultuur + grammatica	4	24	DT	2	3		A1 en 2, B, C
T	tekst + cultuur + grammatica 6/7 pagina's OCT plus vertaling			DT			af te ronden in G6	A1 en 2, B, C
U	tekst + cultuur + grammatica 6/7 pagina's OCT plus vertaling			DT			af te ronden in G6	A1 en 2, B, C, D
V	KCV: project			DT			af te ronden in G6	A1 en 2, B, C, D, E
W	tekst + cultuur + grammatica 6/7 pagina's OCT plus vertaling			DT			af te ronden in G6	A1 en 2, B, C

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	idioom en grammatica	1			afgerond in G4	
B	idioom en grammatica	2			afgerond in G4	
C	idioom en grammatica	3			afgerond in G4	
D	bezoek toneel 1x of in G4 of G5	ntb	10	voorbereiding/bezoek/verslag	afgerond in G4	
E	bezoek museum Leiden	ntb	10	voorbereiding/bezoek/verslag	V/G	

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van G-5 naar G-6.	$(TL+TM+2TN+TO+2DTP+2TQ+2TR+3DTS) / 14$ Handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(DTP+DTS+3DTT+3DTU+2DTV+3DTW) / 13$

docent:
dhr. F. Schoonbeek

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Het vak informatica heeft geen CE (centraal examen)

Voor het vak informatica ziet de verdeling van de (sub)domeinen er als volgt uit:

domein		subdomein		in SE
A	vaardigheden	A1	informatievaardigheden	X
		A2	communiceren	X
		A3	reflecteren op leren	X
		A4	oriënteren op studie en beroep	X
		A5	onderzoeken	X
		A6	modelleren	X
		A7	waarderen en oordelen	X
		A8	ontwerpen en ontwikkelen	X
		A9	informatica hanteren als perspectief	X
		A10	samenwerken en interdisciplinariteit	X
		A11	ethisch handelen	X
		A12	informatica-instrumentarium hanteren	X
		A13	werken in contexten	X
B	grondslagen	B1	algoritmen	X
		B2	datastructuren	X
		B3	automaten	X
		B4	grammatica's	X
C	informatie	C1	doelstellingen	X
		C2	identificeren	X
		C3	representeren	X
		C4	standaardrepresentaties	X
		C5	gestructureerde data	X
D	programmeren	D1	ontwikkelen	X
		D2	inspecteren en aanpassen	X
E	architectuur	E1	decompositie	X
		E2	security	X
F	interactie	F1	usability	X

methode

fundament informatica – online methode

		F2	maatschappelijke aspecten	X
		F3	privacy	X
		F4	security	X
G	keuzethema algoritmie, berekenbaarheid en logica	G1	complexiteit van algoritmen	X
		G2	berekenbaarheid	X
		G3	logica	X
H	keuzethema databases	H1	informatiemodellering	X
		H2	database paradigma's	X
		H3	linked data	X
I	keuzethema cognitive computing	I1	intelligent gedrag	X
		I2	kenmerken cognitive computing	X
		I3	toepassing van cognitive computing	X
J	keuze thema programmeerparadiigma's	J1	alternatief programmeer paradigma	X
		J2	keuze van programmeer paradigma	X
K	keuzethema computerarchitectuur	K1	Booleaanse algebra	X
		K2	digitale schakelingen	X
		K3	machinetaal	X
		K4	variatie in computer architectuur	X
L	keuzethema netwerken	L1	netwerkcommunicatie	X
		L2	internet	X
		L3	distributie	X
		L4	netwerksecurity	X
M	keuzethema physical computing	M1	sensoren en actuatoren	X
		M2	ontwikkeling physical computing componenten	X
N	keuzethema security	N1	risicoanalyse	X
		N2	maatregelen	X
O	keuzethema usability	O1	gebruikersinterfaces	X
		O2	gebruikersonderzoek	X
		O3	ontwerp	X
P	keuzethema user experience	P1	analyse	X
		P2	ontwerp	X
Q	keuzethema maatschappelijke en individuele invloed van informatica	Q1	maatschappelijke invloed	X
		Q2	juridische aspecten	X
		Q3	privacy	X
		Q4	cultuur	X
R	keuzethema computational science	R1	modellieren	X
		R2	simuleren	X

N.B. Er wordt een keuze gemaakt van vier domeinen G tot en met R, waarvan minimaal één domein uit de domeinen O tot en met R.

Hieronder staat het toetsoverzicht voor informatica.

Hierbij is sprake van toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen.

	PRAKTISCHE OPDRACHTEN	per	slu	vorm	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	website bouwen			HTLM en CSS		afgerond in V4	A2,C1,C2,F1
B	programmeren 1			blok- en tekstediting		afgerond in V4	B2,C3,D1,D2
C	architectuur			demonteren en monteren		afgerond in V4	A3,E1
D	keuzedomein 1			robotica		afgerond in V4	A3
E	databases			SQL		afgerond in V4	B4,C5
F	algoritmen			compressie		afgerond in V4	A3,B2,B3,C4
G	evaluatie			presentatie		afgerond in V4	A6,F2,F3
H	comprimeren	1	10		1	algoritmen	A3,B1,B3,C4
I	programmeren 2	1	10		1	python	B4,D1,D2
J	keuzedomein 2	2	20		2	cognitieve computing	A3
K	verdieping programmeren	3	10		1	python/C#/PHP/Javascript	D1,D2
L	ICT in de maatschappij	3	10		1	Je hebt wel iets te verbergen	A2,A6,F2,F3
M	keuzedomein 3	4	20		2	netwerken	L
N	keuzedomein 4		20	user experience		af te ronden in V6	P
O	keuzedomein 5		30	programmeerparadigma		af te ronden in V6	J
P	evaluatie		10	presentatie		af te ronden in V6	A6,F2,F3

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	microbit/arduino	1	2		afgerond in V4	A5,A7
B	query's uitvoeren	2	4		afgerond in V4	C5
C	security	3	5		afgerond in V4	A2,A6,E2
D	automaten		5		V/G	A2,B3
E	drone		5		V/G	A1,A2,A3,F1
F	big data		5		V/G	F2

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(H+I+2J+K+L+2M) / 8$ Handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(POA+POB+POC+POD+POE+POF+POG+POH+POI+POJ+POK+POL+POM+2PON+2POO+2POP) / 19$

docenten

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen. Het vak “Kunst” is een geheel van **handvaardigheid en tekenen**. In de examenklas bepaalt de leerling in welk van beide vakken hij/zij examen gaat doen.

Voor Kunst wordt ook een praktisch examen gedaan, dat start vanaf januari van het examenjaar. Dit deel van het examen heet het CPE (Centraal Praktisch Examen) en dat heeft betrekking op domein B en subdomein A2.

Het eindcijfer voor het Centraal Examen (CE) ontstaat als rekenkundig gemiddelde uit het cijfer voor het CPE en het cijfer voor het CSE.

domein		subdomein		in CE	in SE
A	vaktheorie	A1	beschrijven, onderzoeken en interpreteren	X	
		A2	beschouwen	X	
B	praktijk			X	
C	oriëntatie op studie en beroep				X

methode

Kunstboek en Beeldende begrippen

Hieronder staat het toetsoverzicht voor Kunst.
Hierbij is sprake van toetsen en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les- uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	2D			DT			afgerond in V5	B, C
B	3D			DT			afgerond in V5	B, C
C	beeldende begrippen			DT			afgerond in V5	A1
D	voorstelling vormgeving			DT			afgerond in V5	A2
E	kunst stromingen			DT			afgerond in V5	A1
F	voorstelling vormgeving toepassen			DT			afgerond in V5	A2, C
G	beoordeling portfolio			DT			afgerond in V5	A, B, C
H	werken aan een thema			DT				B, C
I	examen	2	3	DT				B
J	kunstbeschouwing			DT				A1, A2
K	kunst vanaf 1900 tot heden			DT				A1, A2
L	examenthema			DT				A, B, C
M	beoordeling portfolio	4	24	DT	1	SE		A, B, C
N	thema CSE			DT			af te ronden in V6	B
O	toets examenthema			DT			af te ronden in V6	A1, A2
P	toets examenthema			DT			af te ronden in V6	A1, A2
Q	tijdslijn kunstgeschiedenis			DT			af te ronden in V6	A2
R	examenopdrachten			DT			af te ronden in V6	A, C

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	excursie kunstgeschiedenis			verslag	afgerond in V4	A1, C
B	excursie kunstgeschiedenis			verslag	V/G	
C	excursie kunstgeschiedenis			verslag	af te ronden in V6 ; V/G	

OVERGANGSCIJFER	toelichting
Het overgangscijfer wordt aan het eind van het schooljaar bepaald. Dit gebeurt aan de hand van een portfolio en gemaakte website en werkbepreking. Er wordt in VWO-4 en VWO-5 dus maar 1 cijfer gegeven en dat is het overgangscijfer. Dit cijfer maakt ook deel uit van het examendossier. De handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende resultaat worden afgesloten.	In het leerjaar VWO-4 en VWO-5 worden geen cijfers gegeven gedurende het jaar. Het werken voor een cijfer is niet het uitgangspunt van het leerproces, wel een onderzoekende en nieuwsgierige houding waarmee we komen tot verdieping en verrijking richting de eindtermen en liefst daar voorbij. De aanwezigheid in de les wordt hierbij als belangrijk punt gezien.

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2029
(DTG+2DTM+3DTN+2DTO+2DTP+2DTQ+2DTR) / 14

N.B. Vanaf januari 2027 wordt gewerkt aan het Centraal Praktisch Eindexamen (CPE).

docenten

dhr. J. van der Heide (HDJ); dhr. H. de Vries (VRH); dhr. D. Ottenhof (OTD)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Het vak lichamelijke opvoeding kent geen CE (centraal examen).

Voor het vak LO ziet het overzicht van de (sub)domeinen er als volgt uit:

domein		subdomein		in SE
A	vaardigheden	A1	waarnemen en weten	X
B	bewegen	A2	analyseren en interpreteren	X
C	bewegen en regelen	A3	muziek en cultuur	X
D	bewegen en gezondheid	B1	zingen en spelen	X
E	bewegen en samenleving	B2	improviseren en componeren	X

methode

Het programma heeft betrekking op de domeinen A t/m E, waarbij de eindtermen uit de domeinen A, C, D en E slechts in samenhang met domein B aan de orde komen.

Hieronder staat het toetsoverzicht voor lichamelijke opvoeding.
Hierbij is sprake van handelingsdelen.

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	doelspelen 1				afgerond in V4	
B	atletiek of stoeispelen				afgerond in V4	
C	bewegen en muziek of turnen				afgerond in V4	
D	bewegen en gezondheid				afgerond in V4	
E	terugslagspelen				afgerond in V4	
F	doelspelen 2				afgerond in V4	
G	spelanalyse				afgerond in V4	
H	module I	1	12		V/G	
I	module J	2	18		V/G	
J	module K	3	5		V/G	
K	module L	3	10		V/G	
L	module M	4	10		V/G	
M	module N	4	12		V/G	
N	module O		12		af te ronden in V6	
O	module P		12		af te ronden in V6	
P	module Q		12		af te ronden in V6	

Voor VWO-5 en VWO-6 geldt: om zo veel mogelijk recht te doen aan de individuele keuzes en interesses van de leerlingen wordt aan het begin van het schooljaar voor iedere leerling een persoonlijk rooster opgesteld.

OVERGANGSCIJFER	berekening
Voor de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	handelingsdelen moeten naar behoren zijn afgerond

EXAMENDOSSIER 2028
Alle modules moeten met minimaal “voldoende” te zijn afgesloten. Zijn meer dan de helft van de modules met een “goed” afgesloten, dan is de eindbeoordeling “goed”.

Naast het behalen van leerresultaat moet de leerling voor een voldoende beoordeling van een module minimaal 75% van de lessen aanwezig zijn, mits er sprake is van geoorloofde absenties.

Elk lesuur waarbij afwezigheid ongeoorloofd is, zal door de leerling moeten worden ingehaald.

Bij een presentie minder dan 75% en een geoorloofde afwezigheid, zal de leerling de lestijd tot 75% moeten inhalen voor een voldoende beoordeling.

Zie ook Q&A lichamelijke opvoeding (bijlage van het PTA)

docenten:
mentoren en decaan

Het schoolexamen heeft betrekking op de onderstaande (sub)domeinen:

domein		subdomein		in CE	in SE
C		C1	Motieven	nvt	
		C2	Kwaliteiten	nvt	
		C3	Werkexploratie	nvt	
		C4	Loopbaansturing	nvt	
		C5	Netwerken	nvt	

methode

niet van toepassing

Hieronder staat het toetsoverzicht voor LOB.
Hierbij is sprake van handelingsdelen.

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bewijsvorm	(sub) domeinen
A	Studievoorlichting Friesland	2		je bezoekt een aantal studievoorlichtingen naar keuze met een reflectieopdracht	V/G	C1.1 Motieven C1.5 Netwerken
B	Driehoeksgesprek	2		overzicht van kwaliteiten	V/G	C1.1 Motieven C1.2 Kwaliteiten
C	Decaancafé	2		loopbaansturing	V/G	C1.1 Motieven C1.5 Netwerken
D	Bezoek aan open dag of Rotary beroepenavond	alle		reflectieopdracht	V/G	C1.1 Motieven C1.5 Netwerken
E	Eindopdracht	4			V/G	C1.4 Loopbaansturing

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO 5 naar VWO 6.	Alle handelingsdelen dienen minimaal met een voldoende afgesloten te worden.

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027

docenten

mevr. E. de Groot (GRK), mevr. V. van Karsen (KRV), mevr. M. Streekstra (STM)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Voor het vak Latijnse taal en cultuur ziet dit er als volgt uit:

domein		subdomein		in CE	in SE
A	reflectie op klassieke teksten en antieke cultuur	A1	reflectie op klassieke teksten	X	X
		A2	reflectie op antieke cultuur		X
B	reflectie op relaties tussen de antieke cultuur en de latere Europese cultuur			X	X
C	zelfstandige oordeelsvorming			X	X
D	oriëntatie op studie en beroep				X
E	informatievaardigheden				X

methode

SPQR, Lego, oude examenbundels, Summa, KCV-materialen

Hieronder staat het toetsoverzicht voor Latijnse taal en cultuur.
Hierbij is sprake van toetsen en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	KCV: verhalengoed			T			afgerond in G4	
B	vertaling			T			afgerond in G4	
C	KCV: beeldhouwkunst			T			afgerond in G4	
D	vertaling			T			afgerond in G4	
E	eindtoets over de gelezen stof			T			afgerond in G4	
F	KCV: bouwkunst+architectuur en schilderkunst			T			afgerond in G4	
G	vertaling			T			afgerond in G4	
H	eindtoets over de gelezen stof			T			afgerond in G4	
I	KCV: presentatie excursie			T			afgerond in G4	
J	vertaling			T			afgerond in G4	
K	eindtoets over de gelezen stof			T			afgerond in G4	
L	KCV: excursie (voorbereiding en in situ)	1		T	10	1		
M	KCV: project gymnasiumdag	2	51	T	10	1		
N	eindtoets: tekst + cultuur + grammatica	2	3	T	2	2		
O	vertaling	3		T	2	1		
P	eindtoets: tekst + cultuur + grammatica	3	12+13	DT	2	2		A1 en 2, B, C
Q	KCV: project	4		T	10	2		
R	vertaling	4		T	2	2		
S	eindtoets: tekst + cultuur + grammatica	4	24	DT	2	3		A1 en 2, B, C
T	tekst + cultuur + grammatica 6/7 pagina's OCT plus vertaling			DT			af te ronden in G6	A1 en 2, B, C
U	tekst + cultuur + grammatica 6/7 pagina's OCT plus vertaling			DT			af te ronden in G6	A1 en 2, B, C, D
V	KCV: project			DT			af te ronden in G6	A1 en 2, B, C, D, E
W	tekst + cultuur + grammatica 6/7 pagina's OCT plus vertaling			DT			af te ronden in G6	A1 en 2, B, C

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	idioom en grammatica				afgerond in G4	
B	idioom en grammatica				afgerond in G4	
C	idioom en grammatica				afgerond in G4	
D	bezoek toneel 1x of in G4 of G5				afgerond in G4	
E	bezoek museum Leiden	ntb	10	voorbereiding/bezoek/verslag	V/G	

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van G-5 naar G-6.	$(TL+TM+2TN+TO+2DTP+2TQ+2TR+3DTS) / 14$ Handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(DTP+DTS+3DTT+3DTU+2DTV+3DTW) / 13$

docenten

dhr. B. Verhulst (VRR), dhr. A.Attema (TTA)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Voor het vak muziek ziet dit er als volgt uit:

domein		subdomein		in CE	in SE
A	vaktheorie	A1	waarnemen en weten	X	
		A2	analyseren en interpreteren	X	
		A3	muziek en cultuur	X	X
B	praktijk	B1	zingen en spelen		X
		B2	improviseren en componeren		X
C	oriëntatie op studie en beroep				X

methode

Beatnbits + eigen materiaal

Hieronder staat het toetsoverzicht voor muziek.

Hierbij is sprake van toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les- uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	algemene muziekleer i Bachkoraal op trapcijfers uitwerken			T			afgerond in V4	
B	sofège I			T			afgerond in V4	
C	algemene muziekleer II Cantus Firmus uitwerken voor vierstemmig koor			T			afgerond in V4	
D	sofège II			T			afgerond in V4	
E	algemene muziekleer III analyse van een Bachfuga			T			afgerond in V4	
F	muziekgeschiedenis/vormleer; 3 hoorcolleges met aansluitend een handelingsdeel dat voldoende moet zijn			T			afgerond in V4	
G	algemene muziekleer IV	1		T			portfolio	
H	sofège III	1		T			portfolio	
I	muziekgeschiedenis II	2		T			portfolio	
J	sofège IV	2		T			portfolio	
K	muziekgeschiedenis III	3		T			portfolio	
L	eindexamen HAVO-5	4		T			portfolio	
M	algemene muziekleer / vormleer			DT			af te rond in V6	A1,B2
N	sofège V			DT			af te rond in V6	B1
O	muziek totaal			DT			af te rond in V6	A1,A2,A3
P	sofège VI			DT			af te rond in V6	B2
Q	muziekgeschiedenis			DTM			af te rond in V6	A2,A3

	PRAKTISCHE OPDRACHTEN	per	slu	vorm	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	instrumentaal	alle	10		nvt	De drie praktische opdrachten komen ieder leerjaar terug. Deze zijn echter niet verplicht. In VWO-6 geeft het de mogelijkheid voor een praktijkcijfer.	B
B	deelname muziekavond	2	5	concert	nvt		
C	deelname muziekavond	3	5	concert	nvt		

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	deelname aan de muziekexcursie naar Amsterdam					B en C

OVERGANGSCIJFER	toelichting
Het overgangscijfer aan het eind van leerjaar VWO-5 en VWO-6 wordt door de leerling en docent gezamenlijk bepaald. Dit gebeurt aan de hand van een portfolio en een mondelinge evaluatie en een reflectiegesprek. Er wordt in VWO-5 en VWO-6 dus maar 1 cijfer gegeven en dat is het overgangscijfer.	In het leerjaar VWO-5 en VWO-6 wordt er niet per periode getoetst. Het werken voor een cijfer is niet het uitgangspunt van het leerproces, wel een onderzoekende en nieuwsgierige houding waarmee we komen tot verdieping en verrijking richting de eindtermen en liefst daar voorbij. De aanwezigheid in de les wordt hierbij als belangrijk punt gezien.

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
(2DTM+DTN+2DTO+DTP+DTQ+POA+POB+POC) / 10

docenten

dhr. H. Huitema (HTJ); dhr. M. Hoogeveen (HGM)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Voor het vak natuurkunde ziet dit er als volgt uit:

domein	subdomein	in CE	in SE
A	vaardigheden		
	A1	informatievaardigheden	X
	A2	communiceren	X
	A3	reflecteren op leren	X
	A4	studie en beroep	X
	A5	onderzoeken	X
	A6	ontwerpen	X
	A7	modelvorming	X
	A8	natuurwetenschappelijk instrumentarium	X
	A9	waarderen en oordelen	X
	A10	kennisontwikkeling en -toepassing	X
	A11	technisch-instrumentele vaardigheden	X
	A12	rekenkundige en wiskundige vaardigheden	X
	A13	vaktaal	X
	A14	vakspecifiek gebruik van de computer	X
	A15	kwantificeren en interpreteren	X
B	golven		
	B1	informatieoverdracht	X
	B2	medische beeldvorming	X
C	bewegen en wisselwerking		
	C1	kracht en beweging	X
	C2	energie en wisselwerking	X
	C3	gravitatie	X
D	lading en veld		
	D1	elektrische systemen	X
	D2	elektrische en magnetische velden	X
E	straling en materie	E1	eigenschappen van stoffen en materialen

methode

systematische natuurkunde basisboek VWO 5, editie 2023,
systematische Natuurkunde vwo Keuzekatern Kern- en
deeltjesprocessen 8e editie (2014)
Newton vwo Keuzekatern Biofysica 4e editie (2014)

		E2	elektromagnetische straling en materie	X	X
		E3	kern- en deeltjeprocessen		X
F	quantumwereld en relativiteit	F1	quantumwereld	X	X
		F2	relativiteitstheorie		
G	leven en aarde	G1	biofysica		X
		G2	geofysica		
H	natuurwetten en modellen			X	
I	onderzoek en ontwerp	I1	experiment		X
		I2	modelstudie		X
		I3	ontwerp		X

Hieronder staat het toetsoverzicht voor natuurkunde.

Hierbij is sprake van toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	hoofdstuk 1			T			afgerond in V4	
B	hoofdstuk 2 en 3 (paragraaf 3.1, 3.2, 3.3 en 3.4)			DT			afgerond in V4	A1,A8,A9,A10, A12, A13,A15, C1
C	hoofdstuk 3			T			afgerond in V4	
D	hoofdstuk 4			DT			afgerond in V4	A1,A8,A9,A10, A12, A13,A15, E1
E	hoofdstuk 5			DT			afgerond in V4	A1, A2, A12, A13, D1
F	hoofdstuk 7			T			afgerond in V4	
G	participatiecijfer			T			afgerond in V4	beoordeling in periode 4
H	V5 basisboek hoofdstuk 8	1	45	DT	1	1		A12, A13, A15, C2, C3
I	V5 basisboek hoofdstuk 9+10	2	3	T	2	2		
J	participatiecijfer	1-4		T	1	1		
K	V5 keuzekatern biofysica	3	12+13	DT	1	1		A4, A12, A13, A15, G1
L	V5 keuzekatern kern- en deeltjesprocessen	4	20/21	DT	1	1		A12, A13, A15, E1, E3
M	V4 basisboek hoofdstuk 1, 2, 3, 7 numerieke natuurkunde V6 basisboek hoofdstuk 12			DT			af te ronden in V6	A1, A4, A7, A10, A12, A13, A15, C1, C3, E2, I2
N	V4 basisboek hoofdstuk 5 V5 basisboek hoofdstuk 8 V6 basisboek hoofdstuk 11			DT			af te ronden in V6	A4, A10, A12, A13, A15, D1, C2, C3, B2
O	V5 basisboek hoofdstuk 9 V5 basisboek hoofdstuk 10 V6 basisboek hoofdstuk 13 numerieke natuurkunde			DT			af te ronden in V6	A4, A7, A10, A12, A13, A15, B1, D1, D2, F1

	PRAKTISCHE OPDRACHTEN	per	slu	vorm	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	onderzoeken (stof hoofdstuk 6)					afgerond in V4	A1, A2, A3, A5, A6,A8, A9, A10,A11,A12,A13, E1,I1
B	verslag ter land, niet ter zee, wel in de lucht	1		onderzoeks- verslag	1		A1, A2, A3, A5, A6,A8, A9, A10, A11,A12,A13,I1, I3
C	verslag practicum veerconstante	4		onderzoeks- verslag	1		A1, A2, A3, A5, A6, A8,A9,A10,A11,A12,A13, I1
D	keuzepracticum					af te ronden in V6	A1, A2, A3, A5, A6, A8, A9

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	practicum	1			afgerond in V4	
B	practicum videometen	2		verzameling modellen in COACH van alle hoofdstukken	afgerond in V4	A14
C	practicum EL	3			afgerond in V4	A1, A2, A12, A13, D1
D	practicum modelleren	3&4			afgerond in V4	A7, A14
E	practicum onderzoeken	4			afgerond in V4	A5,A6
F	practicum ter land, niet ter zee, wel in de lucht			constructie	V/G	
G	deelname practicumserie PO-C			alle lessen volgen	V/G	
H	oefenpracticum druk				af te ronden in V6	A1, A10
I	oefenpracticum warmte				af te ronden in V6	A1, A10

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(DTH + 2TI + TJ + DTK + DTL + POB + POC) / 8$ De handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$SE = (5S+P) / 6$ $S = (DTB+DTD+DTE+DTH+DTK+DTL+5DTM+5DTN+5DTO) / 21$ $P = (POA+POB+POC+4POD) / 7$

VWO 5

Nederlands atheneum 2025-2026

Docenten:

mevr. M. Janssen (JNI), dhr. A. Zijlstra (ZJA)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Voor het vak Nederlands atheneum ziet dit er als volgt uit:

domein		subdomein		in CE	in SE
A	leesvaardigheid	A1	analyseren en interpreteren	X	X
		A2	beoordelen	X	X
		A3	samenvatten		X
B	mondelinge taalvaardigheid	B			X
C	schrijfvaardigheid	C			X
D	argumentatieve vaardigheden	D		X	
E	literatuur	E1	literaire ontwikkeling		X
		E2	literaire begrippen		X
		E3	literatuurgeschiedenis		X
F	oriëntatie op studie en beroep				X

methode

Nieuw Nederlands en door de sectie ontwikkeld lesmateriaal

Hieronder staat het toetsoverzicht voor Nederlands atheneum.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	Spelling en formuleren			T			afgerond in V4	
B	Literatuurgeschiedenis Middeleeuwen			T			afgerond in V4	
C	Leesvaardigheid			T			afgerond in V4	
D	Romananalyse			T			afgerond in V4	
E	Leesvaardigheid en argumentatieleer	1	45	T	2	2		A1, A2, A3
F	Poëzie	2	3	T	2	2	Inclusief bloemlezing	E1, E2
G	Spreekvaardigheid	1,2,3		T	0,5	1	Tijdens de lessen	B
H	Literatuurgeschiedenis	3		T		2	lezen van een door de docent goedgekeurde roman.	E1, E3
I	Gedocumenteerd schrijven	4	24	DT	3	2	digitale toets. lezen van 2 door de docent goedgekeurde literaire werken. Weging 3 in V6.	C
J	Taalkunde			DT		3	af te ronden in V6	F
K	Mondeling literatuur			DT		3	af te ronden in V6	B,E1, E2, E3
L	Leesvaardigheid			DT		1	af te ronden in V6	A1,A2, A3

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(2TE+2TF+TG+2HI+2TI) / 9$

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(3DTI+3DTJ+3DTK+DTL) / 10$

VWO 5

Nederlands Gymnasium 2025-2026

Docent:

mevr. M. Klooster (KLM)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Voor het vak Nederlands gymnasium ziet dit er als volgt uit:

domein		subdomein		in CE	in SE
A	leesvaardigheid	A1	analyseren en interpreteren	X	
		A2	beoordelen	X	
		A3	samenvatten		X
B	mondelinge taalvaardigheid				X
C	schrijfvaardigheid				X
D	argumentatieve vaardigheden			X	
E	literatuur	E1	literaire ontwikkeling		X
		E2	literaire begrippen		X
		E3	literatuurgeschiedenis		X
F	oriëntatie op studie en beroep				X

methode

**Nieuw Nederlands + door de sectie ontwikkeld
lesmateriaal + Nederlandse literatuur (romans)**

Hieronder staat het toetsoverzicht voor Nederlands gymnasium.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	Spellen en formuleren			T			afgerond in V4	
B	Wereldliteratuur en lezen romans van themalijst			T			afgerond in V4	
C	Letterkunde: middeleeuwen (thema reizen)			T			afgerond in V4	
D	Project Verborgen verleden			T			afgerond in V4	
E	Leesvaardigheid			T			afgerond in V4	
F	Mondeling (wereld)literatuur			T			afgerond in V4	
G	Leesvaardigheid & Argumentatieleer	1	45	T	2	2		
H	Spreekvaardigheid	2,3,4	div	T	0,5	1	tijdens een vooraf geplande les	
I	Schrijfvaardigheid (essays)	1,2,3	div	T	5	2		
J	Literatuurgeschiedenis: renaissance, verlichting, romantiek	2,3	12	T	2	2		
K	Gedocumenteerd schrijven (Project Vrijheid, gelijkheid, menselijkheid)	4	22	DT	3	2	af te ronden in G5 weging 3 in G6	E1, E2, C
L	Taalkunde			DT		3	af te ronden in G6	F
M	Mondeling literatuur			DT		3	af te ronden in G6	B, E1, E2, E3
N	Leesvaardigheid			DT		1	af te ronden in G6	A1, A2, A3

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	Creatief schrijven			V/G	afgerond in V4 24/25	C

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van G-5 naar G-6.	$(2TG+TIH+2TI+2TJ+2TK) / 9$

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(3DTK+3DTL+3DTM+DTN) / 10$

docenten

dhr. M. Mojet (MJM), dhr. N. Poortema (PRL), dhr. F. Schoonbeek, en mevr. J. Mink (MNJ)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Het vak Natuur, Leven & Technologie kent geen Centraal Examen.

Het schoolexamen heeft betrekking op het gehele domein A en domein B in combinatie met:

- minimaal één subdomein uit ieder van de domeinen C t/m F en ten minste vijf subdomeinen in totaal.

domein		subdomein		in SE
A	vaardigheden	A1	informatievaardigheden	X
		A2	communiceren	X
		A3	reflecteren op leren	X
		A4	studie en beroep	X
		A5	onderzoeken	X
		A6	ontwerpen	X
		A7	modelvorming	X
		A8	natuurwetenschappelijk instrumentarium	X
		A9	waarderen en oordelen	X
		A10	interdisciplinaire vraagstukken in studie- en beroepspraktijk	X
		A11	redeneren	X
		A12	rekenkundige en wiskundige vaardigheden	X
		A13	samenwerken	X
B	exakte wetenschappen en technologie	B1	interdisciplinariteit	X
		B2	wisselwerking tussen natuurwetenschap en technologie	X

methode

NLT gecertificeerde modules, zie Magister

C	aarde, natuur en heelal	C1	processen in levende natuur, aarde en ruimte	X
		C2	duurzaamheid	X
D	gezondheid en veiligheid	D1	de gezonde en zieke mens	X
		D2	bescherming en veiligheid	X
E	technologische ontwikkeling	E1	methoden en technieken van technologische ontwikkeling	X
		E2	processen en producten	X
F	fundamenten van natuurwetenschap en technologie	F1	fundamentele theorieën	X
		F2	methoden en technieken van onderzoek	X
		F3	energieomzettingen	X

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	module I			DT			afgerond in V4	A,B1,B2,E2,F2
B	module II			DT			afgerond in V4	A,B1,C1,F2
C	module III			DT			afgerond in V4	A,B1,B2,E1,E3
D	module IV			DT			afgerond in V4	A,B1,B2,C1,D2,E1
E	module V	1	45	DT	2	1		A,B1,E1
F	module VI	2	3	DT	2	1		A,B1,B2,D1,D2
G	module VIII	4	24	DT	2	1		A,B1,B2,C1,C2
H	module IX			DT	3		af te ronden in V6	A,B1,C1,F1
I	module X			DT	2		af te ronden in V6	A,B1,B2,E1,E2

	PRAKTISCHE OPDRACHTEN	per	slu*	vorm	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	module I			zie studiewijzer		afgerond in V4	A,B1,B2,E2,F3
B	module II			zie studiewijzer		afgerond in V4	A,B1,C1,F2
C	module III			zie studiewijzer		afgerond in V4	A,B1,B2,E1,E3
D	module IV			zie studiewijzer		afgerond in V4	A,B1,B2,C1,D2,E1
E	module V	1		zie studiewijzer	1		A,B1,E1
F	module VI	2		zie studiewijzer	1		A,B1,B2,D1,D2
G	module VII	3		zie studiewijzer	1		A,B1,B2,E1,E2
H	module VIII	4		zie studiewijzer	1		A,B1,B2,C1,C2
I	module IX			zie studiewijzer		af te ronden in V6	A,B1,C1,F1
J	module X			zie studiewijzer		af te ronden in V6	A,B1,B2,E1,E2
K	ontwerpopdracht			zie studiewijzer		af te ronden in V6	

* PO's worden deels tijdens de les gegeven en afgenomen. Het aantal slu's buiten de les is daarom moeilijk aan te geven. De weegfactor is gelijk aan of groter dan die van dossiertoetsen; dit geeft een indicatie van het belang en de zwaarte van PO's bij NLT.

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(DTE+DTF+DTG+POE+POF+2POG+POH) / 8$

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(DTA+DTB+DTC+DTD+DTE+DTF+DTG+DTH+DTI+POA+POB+POC+POD+POE+POF+2POG+POH+POI+POJ+2POK) / 22$

docenten

dhr. Y. Meindertsma (MNY)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.
Voor het vak scheikunde ziet dit er als volgt uit:

domein	subdomein	in CE	in SE
A	vaardigheden	X	X
B	stoffen en materialen in de chemie		
	B1	deeltjesmodellen	X
	B2	eigenschappen en modellen	X
	B3	bindingen en eigenschappen	X
	B4	bindingen, structuren en eigenschappen	X
C	chemische processen en behoudswetten		
	C1	chemische processen	X
	C2	chemisch rekenen	X
	C3	behoudswetten en kringlopen	X
	C4	reactiekinetiek	X
	C5	chemisch evenwicht	X
	C6	energieberekeningen	X
	C7	classificatie van reacties	X
	C8	technologische aspecten	X
	C9	kwaliteit van energie	X
	C10	activeringsenergie	X
D	ontwikkelen van chemische kennis		
	D1	chemische vakmethodes	X
	D2	veiligheid	X
	D3	chemische synthese	X
	D4	molecular modelling	X
E	innovatie en chemisch onderzoek		
	E1	chemisch onderzoek	X
	E2	selectiviteit en specificiteit	X
	E3	duurzaamheid	X
	E4	nieuwe materialen	X
	E5	onderzoek en ontwerp	X

methode

NOVA-scheikunde

F	industriële (chemische) processen	F1	industriële processen	X	
		F2	groene chemie	X	
		F3	energieomzettingen	X	
		F4	risico en veiligheid		X
		F5	duurzame productieprocessen		X
G	maatschappij, chemie en technologie	G1	chemie van het leven	X	
		G2	milieueffectrapportage	X	
		G3	energie en industrie	X	
		G4	milieueisen		X
		G5	bedrijfsprocessen		X

Hieronder staat het toetsoverzicht voor scheikunde.

Hierbij is sprake van toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	elementen			T			afgerond in V4	
B	naamgeving			T			afgerond in V4	
C	microstructuren en rekenen (I)			DT			afgerond in V4	A, B, C, D
D	rekenen (I)			T			afgerond in V4	
E	rekenen (II) en energie			DT			afgerond in V4	A, B, C
F	reactiesnelheid			T			afgerond in V4	
G	reactiesnelheid en evenwicht			DT			afgerond in V4	A, B, C
H	toetsgemiddelde V4 (C+E+G)			DT			afgerond in V4	
I	naamgeving zuren en basen	1		T	1	1		
J	zuren en basen (I)	1		T	1	2		
K	zuren en basen (II)	1	46	DT	2	4		A, B, C, E
L	ruimtelijke bouw	2		T	1	2		
M	stereochemie en organisch (II)	2	4	DT	2	4		A, B, C, D, E
N	redoxreacties (I)	3		T	1	2		
O	redoxreacties (II)	3	14	DT	2	4		A, B, C
P	reactiemechanismen	4	25	DT	2	4		A, B, C, E
Q	toetsgemiddelde V5 (K+M+O+P)	nvt		DT	nvt	nvt	25% van het SE	
R	polymeerchemie			DT			af te ronden in V6	A, B, C, D, E, F
S	chemische analyse			DT			af te ronden in V6	A, B, C, D, G
T	eindtermen CE			DT			af te ronden in V6	A t/m G

	PRAKTISCHE OPDRACHTEN en HANDELINGSDELEN	per	slu	vorm	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	labjournaal (I)	1		HD	V/G	afgerond in V4	
B	zoutpracticum	2		PO	2	afgerond in V4	A, B
C	labjournaal (II)	3		HD	V/G	afgerond in V4	
D	ijzergehalte	3 & 4		PO	2	afgerond in V4	A, B, C
E	gemiddelde PO-B en PO-D	nvt				5% van het SE	
F	labjournaal (III)	1		HD			
G	zuren en basen	2		PO	2		A, B, C
H	labjournaal (IV)	3		HD			
I	vetten	4		PO	2		A, B, C
J	gemiddelde PO-G en PO-I	nvt		nvt	nvt	10% van het SE	
K	eindopdracht			PO		af te ronden in V6; 10% van het SE	A, B, C

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(TI+2TJ+4DTK+2TL+4DTM+2TN+4DTO+4DTP+2POG+2POI) / 27$ Handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(4DTH+5DTQ+2DTR+2DTS+2DTT+POE+2POJ+2POK) / 20$

VWO 5

Spaans

2025-2026

docenten

mevr. M.M. Over MA (KVM,) mevr. drs. C.M.M. Verhaak (VRC)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Het vak Spaans (elementair) kent geen CE (Centraal Examen).

Voor het vak Spaans ziet het overzicht van de (sub)domeinen er als volgt uit:

domein		subdomein		in SE
A	leesvaardigheid			X
B	Kijk- en luistervaardigheid			X
C	gespreksvaardigheid	C1	gesprekken voeren	X
		C2	spreken	X
D	schrijfvaardigheid	D1	taalvaardigheden	X
		D2	strategische vaardigheden	X

methode

Paso Adelante deel 2 en 3, materiaal CITO, eigen materiaal

Hieronder staat het toetsoverzicht voor Spaans elementair.
Hierbij is sprake van toetsen en praktische opdrachten.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	Capítulo 1			T			afgerond in V4	
B	Capítulo 2			T			afgerond in V4	
C	Capítulo 3			T			afgerond in V4	
D	Capítulo 4			T			afgerond in V4	
E	Capítulos 5 y 6			T			afgerond in V4	
F	Capítulos 1-6 (deel 1) 1 y 2 (deel 2)			T			afgerond in V4	
G	Capítulos 3 y 4 (deel 2)	1	45	T	2	1		
H	Capítulos 5 y 6 (deel 2)	2	3	T	2	1		
I	Capítulos 1 y 2 (deel 3)	3	12+13	T	2	1		
J	Capítulos 3 y 4 (deel 3)	4	22	T	1	1		
K	leesvaardigheid	4	24	DT	2	3		A
L	gramática			DT			af te ronden in V6	A, D
M	schrijfvaardigheid			DT			af te ronden in V6	D1, D2, F
N	kijk- en luistervaardigheid			DT			af te ronden in V6	B
O	spreek- en gespreksvaardigheid			DT			af te ronden in V6	C1, C2, F
P	leesvaardigheid			DT			af te ronden in V6	A

	PRAKTISCHE OPDRACHTEN	per	slu	vorm	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	luistervaardigheid	4	10		1		B
B	leesvaardigheid	alle	10		nvt	af te ronden in V6	A

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(TG+TH+TI+TJ+3TK+POA) / 8$

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(DTK+DTL+DTM+DTN+DTO+3DTP+POB) / 9$

docenten

mevr. S. Talstra (TLS), mevr. M. Hornstra Moedt (HRM), mevr. M. van Olst (OLM), dhr. J. Folmer (FLA), dhr. N. Poortema (PRL)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen. Voor het vak wiskunde A ziet dit er als volgt uit:

domein		subdomein		in CE	in SE
A	vaardigheden	A1	algemene vaardigheden	X	X
		A2	profielspecifieke vaardigheden	X	
		A3	wiskundige vaardigheden	X	
B	algebra en tellen	B1	algebra	X	
		B2	telproblemen	X	
C	verbanden	C1	standaardfuncties	X	
		C2	functies, grafieken, vergelijkingen en ongelijkheden	X	
D	verandering	D1	rijen	X	
		D2	helling	X	
		D3	afgeleide	X	
E	statistiek en kansrekening	E1	probleemstelling en onderzoeksontwerp		X
		E2	visualisatie van data		X
		E3	kwantificering		X
		E4	kansbegrip		X
		E5	kansverdelingen		X
		E6	verklarende statistiek		X
		E7	statistiek met ICT		X
F	keuzeonderwerpen				X

methode

Getal en Ruimte (12e editie)

Hieronder staat het toetsoverzicht voor wiskunde A.

Hierbij is sprake van toetsen en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	H1: formules en grafieken H2: statistiek			T			afgerond in V4	
B	H2: statistiek H3: rekenen en herleiden			T			afgerond in V4	
C	H4: combinatoriek H5: machtsverbanden			T			afgerond in V4	
D	H5: machtsverbanden H6: kansrekening			T			afgerond in V4	
E	H9: kansverdelingen H11: het toetsen van hypothesen	1	45	DT	2	1		E1,E3,E4,E5,E6
F	H8: differentiaalrekening	2	3	DT	2	2		A,B1,B2,C2,F
G	HK: lineair programmeren	3	12+13	DT	2	1		A,B1,C2,D2,D3
H	H10: exponenten en logaritmen	4	24	DT	2	2		A,B1,B2,C1,C2
I	H12: rijen H15: examentraining			DT			af te ronden in V6	A,B1,B2,D1
J	H13: allerlei formules H15: examentraining			DT			af te ronden in V6	A,C1,C2
K	H14: toepassingen van de differentiaalrekening H15: examentraining			DT			af te ronden in V6	A,C1,C2,D2,D3

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	vaardigheden en voorkennis V4	4			afgerond in V4	A,B1,B2,C1,C2,E1,E2,E3,E4,E5,E6
B	vaardigheden en voorkennis V5				V/G	alle domeinen
C	statistiek met de computer				V/G	E7

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(DTE+2DTF+DTG+2DTH) / 6$ Handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(DTE+2DTF+DTG+2DTH+3DTI+3DTJ+3DTK) / 15$ Handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

docenten

mevr. S. Talstra (TLS), mevr. M. Hornstra Moedt (HRM), mevr. M. van Olst (OLM), dhr. J. Folmer (FLA), dhr. N. Poortema (PRL)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen. Voor het vak wiskunde B ziet dit er als volgt uit:

domein	subdomein	in CE	in SE
A	vaardigheden		
	A1	algemene vaardigheden	X
	A2	profielspecifieke vaardigheden	X
	A3	wiskundige vaardigheden	X
B	functies, grafieken en vergelijkingen		
	B1	formules en functies	X
	B2	standaardfuncties	X
	B3	functies en grafieken	X
	B4	inverse functies	X
	B5	vergelijkingen en ongelijkheden	X
	B6	asymptoten en limietgedrag van functies	X
C	differentiaal- en integraalrekening		
	C1	afgeleide functies	X
	C2	technieken voor differentiëren	X
	C3	integraalrekening	X
D	goniometrische functies		
E	meetkunde met coördinaten		
	E1	meetkundige vaardigheden	X
	E2	algebraïsche methoden in de vlakke meetkunde	X
	E3	vectoren en inproduct	X
	E4	toepassingen	X
F	keuzeonderwerpen		

methode

Getal en Ruimte (12^e editie)

Hieronder staat het toetsoverzicht voor wiskunde B.

Hierbij is sprake van toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	H1: functies en grafieken H2: de afgeleide functie			T			afgerond in V4	
B	H2: de afgeleide functie H3: meetkunde			T			afgerond in V4	
C	H4: vergelijkingen en herleidingen H5: machten, exponenten en logaritmen			T			afgerond in V4	
D	H5: machten, exponenten en logaritmen H6: differentiaalrekening			T			afgerond in V4	
E	H7: meetkunde met coördinaten H8: goniometrische functies	1	45	DT	2	1		E1, E3, E4, E5, E6
F	H8: goniometrische functies H9: exponentiële en logaritmische functies	2	3	DT	2	1		A, B1, B2, C2, F
G	H10 meetkunde met factoren	3	12+13	DT	2	1		A, B1, C2, D2, D3
H	H11: integraalrekening K voortgezette integraalrekening	4	24	DT	2	1		A, B1, B2, C1, C2
I	H12: goniometrische formules H13: limieten en asymptoten			DT			af te ronden in V6	A, B1, B2, D1
J	H13: limieten en asymptoten H14: meetkunde toepassen			DT			af te ronden in V6	A, C1, C2

	HANDELINGSDELEN en PO	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	vaardigheden en voorkennis			HD	afgerond in V4; V/G	A,B,C,E1,E2
B	meetkunde met geogebra			PO	V/G	E1
C	H15 Examentraining			HD	af te ronden in V6; V/G	alle domeinen

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(DTE+DTF+DTG+DTH) / 4$ Handelingsdeel moet met minimaal een voldoende zijn afgerond.

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(DTE+DTF+DTG+DTH+3DTI+3DTJ) / 10$ Handelingsdelen en PO moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

docenten

mevr. S. Talstra (TLS), mevr. M. van Olst (OLM), mevr. M. Hornstra Moedt (HRM), dhr. N. Poortema (PRL), dhr. J. Folmer (FLA)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) en die van het Centraal Examen (CE) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.
Voor het vak wiskunde C ziet dit er als volgt uit:

domein		subdomein		in CE	in SE
A	vaardigheden	A1	algemene vaardigheden	X	X
		A2	profielspecifieke vaardigheden	X	X
		A3	wiskundige vaardigheden	X	X
B	algebra en tellen	B1	rekenen en algebra	X	
		B2	telproblemen	X	
C	verbanden			X	
D	veranderingen			X	
E	statistiek en kansrekening	E1	probleemstelling en onderzoeksontwerp		X
		E2	visualisatie van data		X
		E3	kwantificering		X
		E4	kansbegrip		X
		E5	kansverdelingen		X
		E6	statistiek met ICT		X
F	logisch redeneren	F1		X	
G	vorm en ruimte			X	
H	keuzeonderwerpen				X

methode

Getal en Ruimte (12^e editie)

Hieronder staat het toetsoverzicht voor wiskunde C.
Hierbij is sprake van toetsen en handelingsdelen.

	TOETSEN	per	wk	type	les-uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	H1: formules en grafieken H2: statistiek	1	45	T	2	1	afgerond in V4	
B	H2: statistiek H3: rekenen en herleiden	2	3	T	2	1	afgerond in V4	
C	H4: combinatoriek H5: machtsverbanden	3	12+13	T	2	1	afgerond in V4	
D	H5: machtsverbanden H6: kansrekening	4	24	T	2	1	afgerond in V4	
E	H9: kansverdelingen H8: meetkunde		45	DT		1		E4,E5,G
F	H8: meetkunde H11: logisch redeneren		3	DT		2		A3,F,G
G	HK: lineair programmeren		12+13	DT		1		A1,A2,A3,B1,B2,C,H
H	H10: exponenten en logaritmen		24	DT		2		A1,A2,B1,C
I	H12: rijen H15: examentraining			DT			af te ronden in V6	A1,A2,A3,B1,B2
J	H13: meetkunde toepassen H15: examentraining			DT			af te ronden in V6	A1,A2,G
K	H14: werken met formules H15: examentraining			DT			af te ronden in V6	A1,A2,A3,B1,F1

	HANDELINGSDELEN	per	slu	nadere omschrijving	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	vaardigheden en voorkennis klas 4				afgerond in V4	A1,B1,B2,C,E1,E2,E3,E4,E5

B	vaardigheden en voorkennis klas 5				V/G	A1,B1,B2,C,E1,E2,E3,E4,E5
C	statistiek met de computer	3			V/G	E6

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(DTE+2DTF+DTG+2DTH) / 6$ Handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(DTE+2DTF+DTG+2DTH+3DTI+3DTJ+3DTK) / 15$ Handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

docenten
dhr. N. Poortema (PRL)

De toetsen in het Programma van Afsluiting (schoolexamen) zijn gekoppeld aan (sub) domeinen.

Het vak wiskunde D kent geen CE (centraal examen)

Voor het vak wiskunde D ziet het overzicht van de (sub)domeinen er als volgt uit:

domein		subdomein		in SE
A	vaardigheden	A1	algemene vaardigheden	X
		A2	profiel specifieke vaardigheden	X
		A3	wiskundige vaardigheden	X
B	kansrekening en statistiek	B1	combinatoriek	X
		B2	kansrekening	X
		B3	toevalsvariabelen	X
		B4	kansverdelingen	X
		B5	het toetsen van hypothesen	X
		B6	correlatie en regressie	X
		B7	profiel specifieke verdieping	X
C	dynamische systemen	C1	discrete dynamische systemen	X
		C2	continu dynamische systemen	X
		C3	toepassingen van discrete en continu dynamische systemen	X
D	meetkunde	D1	analytische en synthetische methoden	X
		D2	kegelsneden: synthetisch en in coördinaten	X
		D3	de ruimte	X
		D4	toepassingen en ICT	X
E	complexe getallen	E1	basisoperaties	X
		E2	profiel specifieke verdieping	X
F	wiskunde in wetenschap			X
G	keuzeonderwerpen			X

methode

Getal en Ruimte (11e editie)

Hieronder staat het toetsoverzicht voor wiskunde D.
Hierbij is sprake van de volgende toetsen.

	TOETSEN	per	wk	type	les- uren	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	statistiek 1 H1: combinatoriek H3: kansrekening H5: discrete kansverdelingen			DT			afgerond in V4	A1,A2,A3,B1,B2,B3,B4
B	discrete wiskunde H2: discrete wiskunde H6: discrete dynamische modellen			DT			afgerond in V4	A1,A2,A3,C1
C	vectoren H8: vectoren	2				1		A1,A2,A3,D3,F
D	meetkunde 2 H9: meetkundige plaatsen H13: kegelsneden	4				2		A1,A2,A3,D1,D2,D3,D4
E	statistiek 2 H12: continue kansverdelingen H14: mathematische statistiek						af te ronden in V6	A1,A2,A3,B4,B5,B6,B7
F	complexe getallen H10: complexe getallen H16: complexe functies						af te ronden in V6	A1,A2,A3,E1,E2,G
G	dynamische modellen H15: continue dynamische modellen						af te ronden in V6	A1,A2,A3,C2,C3

Toetsmomenten worden vastgesteld in overleg tussen docent en leerlingen.

	PRAKTISCHE OPDRACHTEN	per	slu	vorm	weging overgang	bijzonderheden	(sub) domeinen
A	meetkunde H7: bewijzen	4			1	afgerond in V4	A1,A2,A3,D1
B	matrixrekenen H4: matrices H11: lineaire algebra						A1,A2,A3,C1

OVERGANGSCIJFER	berekening
De kolom weging heeft uitsluitend betrekking op de overgang van VWO-5 naar VWO-6.	$(DTC+2DTD+2POB) / 5$

CIJFER SCHOOLEXAMEN 2027
$(2DTA+2DTB+POA+DTC+2POB+2DTD+2DTE+2DTF+2DTG) / 16$

LOB (Loopbaanoriëntatie en begeleiding)

In de bovenbouw van het VWO oriënteer je je op jouw vervolgroute na de RSG. Hierbij kijk je onder andere naar studies in het wetenschappelijk universitair onderwijs (WO) of het hoger beroepsonderwijs (HBO). Het daarvoor ontwikkelde programma valt onder Loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB).

LOB is een belangrijk onderdeel van je schoolloopbaan. Door actief bezig te zijn met je keuze en je goed te informeren, vergroot je de kans om een weloverwogen, passende beslissing te nemen. Hoewel het keuzeproces enigszins stressvol kan zijn, sta je er niet alleen voor. Ouders, verzorgers, vakdocenten, mentoren en de decaan denken graag met je mee. Kiezen is een gestructureerd proces dat uit verschillende fasen bestaat:

1. Bewustwording – In deze fase begin je te beseffen dat er een moment komt waarop je een keuze moet maken. Stel jezelf veel vragen, zoals wat je vroeger leuk vond om te doen en wat dat zegt over de vaardigheden die bij jou passen.
2. Oriëntatie – Je verzamelt algemene informatie en bezoekt opleidingsmarkten, beurzen en Open Dagen.
3. Verkennen – Je onderzoekt meer specifieke informatie over opleidingen.
4. Verdiepen – Je ontdekt welke vakken worden gegeven, wanneer je stage loopt en welke beroepsmogelijkheden er zijn.
5. De knoop doorhakken – Je weegt af, begint soms opnieuw, maar je komt uiteindelijk tot een weloverwogen keuze.

Het LOB-programma van de RSG omvat geschikte activiteiten voor elke fase van het keuzeproces, waaronder:

- informatieve klassikale decaanlessen
- individuele decaangesprekken
- bezoeken aan universiteiten of hogescholen
- beroepenavonden en activiteiten met het toekomstige werkveld
- meeloopdagen en open dagen

De belangrijkste persoon betreffende je studiekeuze op de RSG is de [decaan](#). Voor het VWO is dit José van der Lijke. Zij voorziet je van [flyers en/of e-mails](#) met informatie rondom LOB-activiteiten, studies, Open Dagen, aanmelden, toelating enzovoort. Tevens kan ze je toegang geven tot een [interesseset](#).

Op de [RSG-site](#) staat onder begeleiding/decanen een overzicht met belangrijke links naar **websites** over thema's met betrekking tot studiekeuze. De decaan kan je ook helpen de juiste sites te vinden. Een belangrijke site waar je veel informatie kunt vinden is: [studiekeuze123.nl](#). Hier staan alle studies en opleidingen in Nederland in en kun je alles lezen over open dagen, aanmelden, selectie enzovoort.

Slaag- Zak regeling

Voor de leerlingen die nu starten in V4 (examenjaar 2027) en de leerlingen in V5 (examenjaar 2026) gelden de volgende regels:

Je bent geslaagd als

- A.
- al je eindcijfers 6 of hoger zijn
 - je één 5 hebt en al je andere eindcijfers 6 of hoger zijn, of
 - je één 4, twee 5-en of één 5 en één 4 hebt en al je andere eindcijfers 6 of hoger zijn en het gemiddelde van al je cijfers tenminste 6,0 is en
 - het vak lichamelijke opvoeding “voldoende” of “goed” is

Een 3 mag in geen geval (ook niet voor één van de onderdelen van het combinatiecijfer)

- B. Je mag op de vakken Nederlands, Engels en wiskunde ten hoogste één 5 scoren als eindcijfer.
- C. Het gemiddelde van de vakken met een Centraal Examen moet minimaal een 5,5 zijn. Het gaat hierbij om de resultaten van uitsluitend het Centraal Examen (landelijk examen).

onderdeel A staat bekend als “de compensatieregel”;

onderdeel B als “de kernvakkenregel” en

onderdeel C als “de CE-regel”.

Mocht om één of andere reden de wetgeving veranderen wat betreft slagen en zakken op het VWO, dan stellen we uiteraard de leerlingen en ouders hiervan op de hoogte.

De slaag- zakcriteria staan ook vermeld in het algemeen gedeelte van het PTA VWO-6 en in het Examenreglement.

Toetsinstructie

Uitgangspunt:

De leerlingen op de RSG krijgen geen onverwachte toetsen en kunnen zich – ongeacht de aard van de toets en de gehanteerde toetsvorm – te allen tijde voorbereiden.

Als onderdeel van die voorbereiding stellen de docenten de leerlingen in ieder geval van de volgende zaken op de hoogte:

1. Wat is de aard van de toets?
 2. Hoe telt de toets mee voor de overgang en/of het examendossier?
 3. Welke stof behoort tot de toetsstof?
 4. Welke toetsvorm wordt gehanteerd?
 5. Wat voor type vragen worden gesteld?
 6. Hoe kan de toets het beste worden voorbereid?
- Indien mogelijk wordt hierbij rekening gehouden met leerstijlen.

De leerlingen krijgen deze toetsinstructie op papier of digitaal. In de regel minimaal een week van tevoren. Indien een toets deel uitmaakt van een toetsweek is dit minimaal twee weken voor de start van deze week.

Een vergelijkbare "toetsinstructie" wordt aangeleverd voor opdrachten als verslagen, werkstukken, projecten, handelingsdelen en praktische opdrachten.

Deze toetsinstructie wordt bij de start van een opdracht aan de leerlingen verstrekt (digitaal of op papier).

Behalve een inhoudelijke toetsinstructie als hierboven staat vermeld, moet ook rekening worden gehouden met:

- a. de wijze van beoordelen en de te gebruiken beoordelingscriteria;
- b. de uiterste inleverdatum.

Aanvullende zaken:

1. Werk wordt in geen geval via de postvakjes ingeleverd.
2. Voor PO's bij de binasvakken gelden andere trajecten. Dit staat aangegeven in de studiewijzers van de desbetreffende vakken.
3. Voor de profielwerkstukken gelden speciale trajecten. De leerlingen worden hier van op de hoogte gesteld.

Herkansingen en inhalen van toetsen in de bovenbouw VWO

1. Hoeveel herkansingen heb ik eigenlijk?	Je hebt recht op twee herkansingen per leerjaar. Eén herkansing na periode 2 over toetsen die betrekking hebben op periode 1 en 2 en een tweede herkansing na periode 4, die betrekking heeft op periode 3 en 4. In VWO-6 wordt de tweede herkansing aangeboden na periode 3.
2. Welke toetsen komen in aanmerking voor een mogelijke herkansing?	Het PTA is digitaal verstrekt en voorzien van kleur. Alle toetsen die in het PTA per vak zijn voorzien van een gele achtergrond komen in aanmerking voor een herkansing. Je kunt je dus alleen voor deze toetsen opgeven. Daarbij maakt het niet uit of het gaat om overgangstoetsen of om dossiertoetsen. LET OP: als je in een toetsweek een toets mist, dan moet je deze op een ander tijdstip inhalen (zie vragen over inhalen van toetsen). Deze toets kun je <u>niet</u> herkansen.
3. Mag ik een toets waarop ik een voldoende heb gehaald ook herkansen?	Ja, dat mag. Je kunt dus altijd werken aan het verbeteren van je toetsresultaat.
4. Mag ik ook praktische opdrachten of handelingsdelen herkansen?	Deze studieresultaten vallen niet onder de herkansingsregeling.
5. Als je een toets herkanst, telt dan het hoogste cijfer of het laatst behaalde cijfer?	Het hoogste cijfer telt. We gaan er natuurlijk van uit dat je een mogelijkheid tot herkansing met beide handen aangrijpt om het cijfer te verbeteren.
6. Mag ik mijn herkansingen gebruiken voor één vak?	Ja, dat mag, zolang de gemaakte toets in aanmerking komt voor een herkansing (zie punt 2).

7. Moet ik ook een slecht of matig gemaakte toets van bijvoorbeeld periode 4 herkansen, terwijl ik dat vak toch voldoende sta?	Je moet in dat geval niets, natuurlijk. Je hebt het recht op een herkansing en je kunt zelf beslissen of je van dat recht gebruik gaat maken. Maar elke kans die je krijgt om een resultaat te verbeteren moet je eigenlijk aangrijpen. En zeker als het gaat om een dossiertoets. Het resultaat daarvan kom je in het examenjaar immers altijd weer tegen. voor
8. Kan ik door iemand, een docent of teamleider, verplicht worden een bepaalde herkansing te doen?	Nee, normaal gesproken niet. Je docent of je mentor kunnen je wel altijd een advies geven over de keuze die je moet maken voor een herkansing. Als bij de gewone toets een onregelmatigheid heeft plaatsgevonden kan het verhaal iets anders worden, maar ik ga uit van eerlijke leerlingen, dus deze situatie zal niet voorkomen.
9. Hoe kan ik nu bepalen of ik een bepaalde toets moet herkansen?	Dat kan soms heel lastig zijn. In het algemeen kun je wel een paar afwegingen maken en moet je je complete cijferbeeld goed voor ogen hebben (en dus ook eventuele dossier-gegevens van het jaar of de jaren daar voor bekijken). Is een dossiertoets van belang voor een vak waarbij het SE-cijfer tevens het eindcijfer is? Of is het juist raadzaam een toets over te doen waardoor je SE-cijfer verbetert met het oog op het CE? Of is de toets zeer bepalend voor de overgang? Hou ook in de gaten welke toetsen je van een vak nog krijgt. Zo zou je ook aan cijferreparatie kunnen werken. Bestudeer je PTA zorgvuldig en aarzel niet advies in te winnen bij je mentor, leerlingenbegeleider en/of docenten. Zij hebben vaker met dit bijltje gehakt.
10. Je kunt ook herkansingen verspelen? Waarom is dat en waar gaat het dan om?	Je krijgt herkansingen omdat we vinden dat iedereen soms wel een misser kan begaan, die de moeite waard is om te kunnen herstellen. Het toekennen van herkansingen is dus een recht, maar we hebben daar als voorwaarde aan gesteld dat je dan prettig moet functioneren. Als je dus studieverplichtingen laat lopen of nog erger: je begeeft je op het pad van fraude, dan kan ik je dat recht op herkansingen onzeggen. Er staat een duidelijke paragraaf hier over in het PTA. Je hebt er zelf heel veel grip op om niet in een dergelijk traject te komen.
11. Als ik een toets niet gemaakt heb doordat ik ziek was o.i.d., zie ik verspeel ik dan een herkansing?	Nee, maar deze toets wordt een inhaaltoets en inhaaltoetsen kunnen niet worden herkanst. Als je toetsen mist doordat je ziek bent geweest wordt de keuze voor herkansingen beperkter.

12. Wanneer moet ik een niet gemaakte toets inhalen?	Het gaat hierbij om twee situaties: 1. Gaat het om een toets van 1 lesuur die buiten de toets week wordt afgenomen, dan regel je het inhalen met je vakdocent. Doe dit altijd zo snel mogelijk. 2. Gaat het om een toets uit de toetsweek, dan worden deze toetsen meestal centraal ingehaald. De school bepaalt wanneer de toetsen worden ingehaald. Twee opmerkingen: 1. Inhalen van toetsen kan ook plaatsvinden op dagen dat er geen lessen zijn in verband met studiedagen e.d. 2. In enkele gevallen kan het inhalen van toetsen samenvallen met de herkansing. In alle situaties wordt je door de teamleider en/of leerlingenbegeleider geïnformeerd over de gang van zaken rond inhalen en herkansen.
13. Heb ik nog steeds recht op een herkansing als het resultaat van de inhaaltoets tegenvalt?	Nee, de inhaaltoetsen vallen niet onder de herkansingsregeling.
14. Hoe moet het als ik (heel) veel toetsen mis in een toetsweek?	Dan gaan we zo snel mogelijk met jou in gesprek, want er is dan sprake van maatwerk.
15. Stel dat ik ziek ben bij de herkansing, wat dan?	Belangrijk: dan vervalt je recht op een herkansing en blijft het eerst behaalde cijfer staan.
16. Ziek zijn is dus wel erg lastig als het gaat om de toetsen in de bovenbouw?	Ziek zijn is altijd lastig, dat staat voorop. En als je echt ziek bent, tja, dan is het niet anders en moeten we zoeken naar een oplossing. Maar je hebt ziek en ziek. Soms kun je ook wel even doorbijten en je niet te snel ziek melden en een toets toch maken. Het scheelt je een hoop gedoe. Maak een goede afweging.
17. Hoe moet ik een herkansing aanvragen?	De aanmelding voor de herkansingen gaat via een digitaal loket. Op een bepaald moment wordt dit loket geopend, maar ook weer gesloten. Als je je dan niet hebt opgegeven, vervalt je recht op een herkansing, ongeacht de reden waarom je je niet hebt opgegeven. Ben je ziek op de dag van de deadline en je hebt je nog niet opgegeven, schakel je iemand anders in om de aanmelding op orde te krijgen. Je krijgt van de teamleider en mentor nadere uitleg over de werking van het digitale loket voor aanmelding van de herkansing.

18. Wanneer worden de herkansingen afgenomen?	In de jaaragenda op de website staan de data voor de herkansingen aangegeven. De herkansingen komen ook op de website van de RSG te staan.
19. Mijn vraag over de herkansingen of het inhalen van toetsen staat er niet bij en wil ik toch graag beantwoord zien. Hoe pak ik dat aan?	Om te beginnen kun je het PTA er bij pakken, want daar staat ook alles in. Maar je kunt je vraag ook voorleggen aan een docent, je leerlingenbegeleider, je mentor of aan je teamleider. Vind je dat je vraag zo belangrijk is dat deze in dit overzicht moet worden opgenomen, neem dan zeker contact met me op. We staan open voor elke verbetering.

Lichamelijke opvoeding in de bovenbouw VWO

1. Hoe is LO georganiseerd?	Het vak staat, net als de andere vakken gewoon opgenomen in het lesrooster. Deze lessen hebben de vorm van “blokken” die gekoppeld zijn aan een bepaalde sportactiviteit. Welke dat zijn staat aangegeven in je PTA. De lessen LO worden gegeven op de bestaande locaties in het rooster. Worden de lessen buiten gegeven, dan staat dit aangegeven op het bord bij de receptie. En betreft het lessen op specifieke locaties, dan hoor je dat van je vakdocent LO.
2. Is LO altijd verplicht?	Ja, net als elk ander vak in de bovenbouw. De wet schrijft ook voor dat alle leerlingen verplicht zijn ‘bewegingsonderwijs’ te volgen, LO dus. En in toenemende mate verschijnen er onderzoeken waaruit blijkt hoe belangrijk het is fysiek in orde te zijn om daarnaast goed te functioneren. Wellicht een aanzet om juist nog meer op een gezonde manier aan sport te gaan doen.
3. Wordt LO het hele jaar gegeven?	In V4 en V5 wel, in de examenklassen loopt het programma tot en met periode 2.
4. Als ik doublant ben of ik ben gezakt in V6 moet ik dan ook LO volgen?	Alle leerlingen zijn bij wet verplicht bewegingsonderwijs te volgen, dus het antwoord is ja. Maar het zou best kunnen dat bepaalde beoordelingen blijven staan. Dat is aan de sectie LO om te bepalen.
5. Ik heb HAVO gedaan en ben ingestroomd in VWO-5. Moet ik dan alles doen bij LO?	Ook in dit geval: bepaalde beoordelingen kunnen wellicht blijven staan, maar je hebt de verplichting de lessen LO te volgen. LO valt niet onder de regel van vrijstellingen in geval van overstap van H5 naar VWO.
6. Ik ben (aankomend) topsporter en ik val onder het sport-mentoraat. Moet ik dan ook LO volgen?	Ja, want ook (top)sporters moeten LO volgen. In zeer incidentele gevallen is er de mogelijkheid van vrijstelling, maar dat wordt geregeld via de sportmentor van de RSG, mw. J. Mink.
7. Ik ben ziek thuis en kan dus geen lessen volgen (of ik heb een	Nee, dat gaat niet als je ziek bent, maar je wordt wel geacht het studieprogramma van de school te volgen en dus ook dat van LO. Concreet betekent het dat je bijbehorende activiteiten moet inhalen in overleg met je docent (of op een i-uur

andere vorm van geoorloofde absentie). Wat nu?	of op een ander centraal georganiseerd moment). Overigens zal de docent er geen probleem van maken als je in een blok één keer geoorloofd (dus geregistreerd in Magister) afwezig bent.
8. Ik ben wel op school, maar ik kan door een blessure de lessen van LO niet volgen. Wat nu?	Ook dat is vervelend, maar meestal niet rampzalig. Zorg dat je voor de les LO contact opneemt met de docent LO. Misschien ben je wel fit genoeg om bijvoorbeeld assistentie te verlenen bij de lessen LO en dan hoeft je niets in te halen. Ben je zonder contact vooraf afwezig, dan wordt de absentie afgehandeld als ongeoorloofd afwezig of in gewone taal: spijbelen.
9. Mijn gezondheid is (voor een langere periode) zo slecht dat ik geen LO kan volgen.	In dat geval neem je contact op met de teamleider en/of leerlingenbegeleider en is het eventueel mogelijk dat je vrijstelling krijgt voor een bepaalde periode/blok of voor LO geheel. Je ouders moeten dit schriftelijk bij de teamleider aanvragen en eventueel kan om een medische verklaring worden gevraagd. Ook kan in voorkomende gevallen de aanvraag worden voorgelegd aan de schoolarts.
10. Het is simpel: ik heb gespijbeld bij LO. Wat nu?	Als je dat aangeeft ben je tenminste eerlijk, maar je moet wel voor de consequenties in staan. Dat betekent dat je de gemiste lessen zult moeten inhalen op een tijdstip dat door de LO-docent wordt bepaald. Hierover valt niet te onderhandelen.
11. Ik heb te veel gemist van een blok in V4, V5 of V6. Wat nu?	Als je te veel hebt gemist van een blok, dan krijg je na het einde van het blok een melding van de docent LO, dat het e.e.a. moet worden ingehaald. Hoe dat gaat staat daar in vermeld. Dit is niet vrijblijvend, maar een verplichting. Je krijgt drie weken de tijd om deze inhaalzaken op orde te krijgen. Doe je dit niet, dan zal er een melding aan de examencommissie worden gedaan, aangezien alle activiteiten van LO vallen binnen het examendossier. Heb je het idee, dat de gegevens van de docent LO niet kloppen, dan verwacht ik dat je contact opneemt met de docent. Samen komen jullie er vast uit.
12. Mijn vraag over LO staat er niet bij en wil ik toch graag beantwoord zien. Hoe pak ik dat aan?	Leg je vraag voor aan de vakdocent LO, je leerlingen-begeleider, je mentor of aan je teamleider. Vind je dat je vraag zo belangrijk is dat deze in dit overzicht moet worden opgenomen, neem dan zeker contact met me op. Ik sta open voor elke verbetering.

